

PERIODICALS

Tarptautinės koalicijos šventėje
St. Petersburg, FL – 4 psl.

ŠIAME NUMERYJE:

- Tema: Lietuva Rusijos akimis – 2
- Iš praeities semiamės stiprybės ar nuoskaudų? – 3
- Keturi kaimynai – keturi nedraugai? – 3, 5
- Susitinkame, bendraujame, linksminamės, Seattle, WA – 5
- „Skautų kelias“ – 6
- „Draugo“ lietuviukai – 7
- B. Bryson: „Mažiausiai žinome apie mums įprastus daiktus“ – 8
- Mūsų stalui – 9
- Vyrams – 12
- Pasaulio pažinimas (3) – 13
- A. Mamontovas: „Atėjau į kambarį ir...“ – 14
- Latvijos sostinėje apsilankius – 15

Valiutų santykis
1 USD — 2.65 LT
1 EUR — 3.45 LT

JAV lankosi Krašto apsaugos ministrė

Vilnius (ELTA) – Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė ir jos vadovaujama delegacija sausio 3–8 d. lankosi JAV. Sausio 3–8 d. numatyti susitikimai su naujuoju JAV gynybos sekretoriumi Leon Edward Panetta, kitais aukštais JAV gynybos pareigūnais. Su JAV gynybos pareigūnais bus aptarti saugumo iššūkiai regione, Lietuvos ir JAV karinis bendradarbiavimas, NATO oro policijos, Energetinio saugumo centro akreditacijos klausimai, artėjantis NATO viršūnių susitikimas Čikagoje, atsakomybės perdavimo klausimai Afganistane.

Krašto apsaugos ministrė taip pat susitiks su L. E. Panetta patarėju tarptautiniais saugumo klausimais Alexander Vershbow, kuris pavasarį taps NATO generalinio sekretoriaus pavaduotoju, valstybės sekretorės pavaduotoju William J. Burns, JAV prezidento specialiaja padėjėja ir Nacionalinio saugumo tarybos Europos reikalams direktore Elizabeth Sherwood-Randall.

Be to, R. Juknevičienė ir jos vadovaujama delegacija dalyvaus diskusijose su saugumo ir gynybos srityje dirbančiais mokslininkais, susitiks su Pennsylvania nacionalinės gvardijos vadu generolu majoru Wesley Craig, JAV lietuvių bendruomene. Krašto apsaugos ministrė su delegacija sausio 5–6 d. lankysis Čikagoje.

Sausio 5 d. R. Juknevičienė lankysis Marquette Park parapijoje, Jaunimo centre, prie Dariaus ir Girėno pa-

LR Krašto apsaugos ministrė Rasa Juknevičienė. Alfa.lt nuotr.

minklo, dalyvaus Chicago Council on Global Affairs apskritojo stalo diskusijoje, susitiks su lietuvių bendruomenės, Šaulių organizacijos ir žiniasklaidos atstovais.

JAV patvirtino apribojimus Baltarusijai

Washington, DC (BNS) – JAV prezidentas Barack Obama įteisino 2011 metų Baltarusijos demokratijos ir žmogaus teisių akta, kuriame numatyti nauji apribojimai Baltarusijai.

Gruodžio viduryje Senato patvirtintame įstatymo projekte praplėstas Baltarusijos pareigūnų ir įstatymo vykdytojų, kuriems bus įvesti vizų apribojimai ir finansiniai apribojimai, sąrašas. Projekte Tarptautinė ledo ritulio federacija raginama „atsisakyti plano 2014 m. Minske organi-

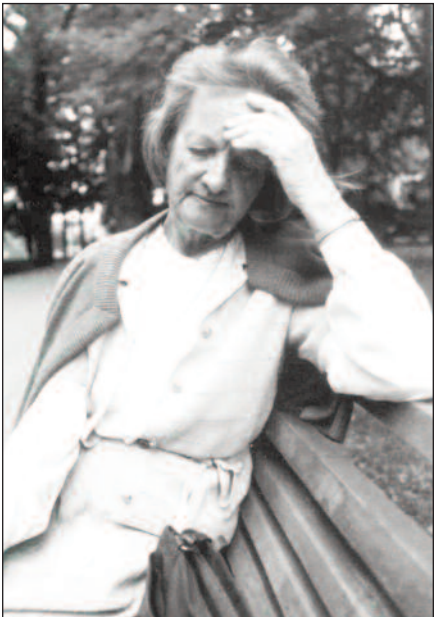
zuoti Tarptautinį ledo ritulio čempionatą, kol šalies vyriausybė paleis visus politinius kalinius”.

Policija Baltarusijoje sumušė ir sulaukė šimtus protestuotojų, bandžusių nusiaubti vyriausybės pastatus, tai buvo protestas prieš 2010 m. gruodžio 19 d. vykusią prezidento rinkimų rezultatų, pagal kuriuos pergalė pripažinta Aleksandr Lukašenka. JAV ir Europos Sąjunga pasmerkė tokių protestų slopinimą ir įvedė apribojimus šalies vadovui A. Lukašenka, kuris valdžioje yra nuo 1994 m.

JAV vadovybė nuolat peržiūri ir griežtina apribojimus Baltarusijai. 2011 m. rugpjūtį JAV papildė sausio pabaigoje įvestus apribojimus, numatančius kelionių suvaržymus, aktyvų išaldymą ir kitas priemones.

Raginimą taikyti apribojimus Baltarusijai praėjusių metų gruodžio mėnesį išplatino ir Jungtinis Amerikos pabaltijiečių komitetas (Joint Baltic American National Committee, arba JBANC), atstovaujantis Amerikos baltų bendruomenėms JAV nuo 1961 metų.

Mirė rašytoja Alė Rūta

Alė Rūta.

A. Sutkaus nuotr.

JAV, apsigyveno Los Angeles, Santa Monica.

Išeivijoje rašytoja aktyviai dirbo lietuvių bendruomenėje, buvo JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos na-

re, priklausė Lietuvių rašytojų draugijai, ilgą laiką dirbo jos valdybos sekretore. Kaip darbšti apžvalgininkė ir organizatorė talkino daugeliui išeivijos spaudos leidinių bei kultūrinių sambūrių.

A. Rūtos plunksnai priklausio gausus ir vertingas literatūrinis palikimas, kone trys dešimtys įvairaus žanro leidinių – poezijos, novelių rinkinių, apysakų, keturiolika romanų, kelionių išpūdžių, prisiminimų knygų, draminių kūrinių vaikams. Daugelis A. Rūtos kūrinių susilaukė palankių įvertinimų bei svariausių išeivijos literatūrinių premijų, tarp jų ir paskutinysis, 2000 m. Lietuvos rašytojų sąjungos išleistas romanas „Vargingos Tėvynės vaikai”, apdovanotas Lietuvių rašytojų draugijos premija.

2010 m. Lietuvoje pasirodė rašytojos iliustruotų prisiminimų knyga „Sklėriai”. Už nuopelnus rašytoja 2006 m. buvo apdovanota Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi.

Redakcijos žodis

Jaukioje žvakių šviesoje, skambant kalėdinėms giesmėms, praėjo tyli, šventa Jėzaus Gimimo naktis, prabėgo pačios gražiausios metų šventės – Kalėdos, Naujųjų metų sutikimas. Šį švenčių ratą sausio 6-ąją baigia Trys Karaliai. Saulė grįžta. Sakoma, kad nuo Kalėdų iki Trijų Karalių diena pailgėja per gaidžio žingsnį. Seniau tą dieną ant kaimo sodybų durų bažnyčioje pašventinta kreida ar anglimi būdavo užrašomi trijų išminčių – Kasparo, Melchioro ir Baltazaro – vardų inicialai: K + M + B. Buvo tikima, kad, užrašius šias rai-des, namai bus apsaugoti nuo pikty dvasių. Mieste neaplinkys visų namų, nesustosi prie kiekvienų durų. Tačiau niekas neuždraus šią dieną nupuošus eglutę, supakavus gražius žaislus į dėžę iki kitų metų, ramiai atsisėsti, dar kartą perskaityti atsiųstus atvirukus ir sveikinimus, pasidžiaugti atėjusiais Naujaisiais ir tikėti – jie bus sėkmingi ir geri, o mūsų namai – saugūs.

Redaktorė **Laima Apanavičienė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5532

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė dalia.cidzikaitė@gmail.com Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė rainbow.vilnius@gmail.com Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

TEMA: LIETUVA RUSIJOS AKIMIS

Rusijos URM ataskaitoje – Lietuvoje perrašoma istorija

EGLĖ SAMOŠKAITĖ

kimų akcija, nors Lietuvos lenkams pirmiausia rūpi tai, kad nuo 2013-ųjų bus suvienodinamas lietuvių kalbos ir literatūros egzaminas lietuviams ir tautinių mažumų atstovams.

„Pastaruosius dvejus metus ginant savo teises prie lenkų bendruomenės šliejasi ir daugelis rusakalbių politinių ir visuomeninių organizacijų. Dviejų didžiausių nacionalinių diasporų bendri tikslai nukreipti prieš vietos valdžios politiką, kuria siekiama asimiliuoti šalyje gyvenančias nacionalines mažumas, nepaisant pagrindinių tarptautinių teisės aktų”, – rašoma Rusijos URM ataskaitoje. Pasipiktinimą sukėlė ir tai, kad Vilniaus bei Šalčininkų rajonuose daugumą sudarantys Lietuvos lenkai negali geografinių pavadinimų rašyti savo gimtąja kalba.

Rusijos URM taip pat pasirėmė Europos komisijos prieš rasizmą ir netoleranciją rekomendacijomis Lietuvai dėl sovietų nusavintos nuosavybės grąžinimo žydams ir lenkams, sukritikavo įstatymą dėl draudimo kandidatuoti į prezidento postą ne Lietuvoje gimusiems asmenims bei susirūpino prasta romų padėtimi. Pasak dokumento, Lietuvoje sužlugo romų integracijos programa, ši tautinė mažuma neįtraukiama į švietimo sistemą, darbo rinką, nėra aprūpinami būstu.

Lietuvoje kuriamas Rusijos, kurios reikia bijoti, įvaizdis?

Lietuva kaltinama, kad iškraipo ir falsifikuoja faktus, susijusius su Antruoju pasauliniu karu. Rusijos užsienio reikalų ministeriją pikтина tai, jog renginiuose, kuriuose minimos sovietų žudynių aukos ar kiti šaliai reikšmingi įvykiai, dalyvauja aukščiausios valstybės pareigūnai. „Rengiamos masinės kampanijos, prisirišant prie ‘reikšmingų’ datų, daugiausiai susijusių su ‘juodais šalies sovietinės praeities puslapiais’. Jose reguliariai dalyvauja valstybės ir Užsienio reikalų ministerijos aukščiausio rango asmenys, kurie ne kartą viešai kartojo žinomus ‘postulatus’ apie ‘sovietinę okupaciją’ ir būtinybę atlyginti ‘sovietinio genocido žalą Lietuvos gyventojams’ ”, – rašoma dokumente.

Ataskaitoje paminima, jog Lietuvos istorinės pretenzijos peržengia net sovietinio laikotarpio ribas, aktyviai plėtojama 1831 m. sukilimo „prieš carizmą” tema. „Iškreiptas požiūris į istoriją plėtojamas ir mokykliniuose šalies vadovėliuose. Vietos rusakalbių žinovų vertinimu, daugelio amžių Rusijos istorija juose pateikiama labai schematiškai, pabrėžiant Ivaną Rūs-tųjį, Petrą I, Leniną ir ‘kraugerį Sta-lin’”. Mokykliniame istorijos kurse sąmoningai kuriamas nepatrauklus Rusijos, kurios reikia bijoti, įvaizdis”, – rašoma Rusijos URM ataskaitoje.

N. Maliukevičius: Rusija įsivaizduoja esanti supervalstybė

Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų ins-

tituto dėstytojas, politologas Ne-rijus Maliukevičius teigia, kad perskaičius šią ataskaitą akivaiz-du, jog jos kūrėjus užvaldė savo-tiškas marazmas. „Kitas ispūdis, kad jie neturi gėdos, skelbdami tokias ataskaitas, įvertinant vidi-nę Rusijos padėtį”, – teigė poli-tologas. Pasak jo, iš šio doku-mento matyti, jog Rusija save įsi-vaizduoja kaip globalią supervalsty-bę, galinčią diktuoti kitoms valsty-bėms, kaip reikia elgtis žmogaus tei-sių srityje.

„Man atrodo, kad Rusijos užsie-nio reikalų ministerijos specialistai užstrigo Šaltojo karo laikotarpyje ir tikriausiai vis dar įsivaizduoja savo įstaigą kaip Andrej Gromyko aparatą Sovietų Sąjungos laikais. Tokie kūri-niai yra grynai propagandiniai kra-tiniai, siekiant parodyti ‘whatabou-tism’o” strategiją – kai pas tave vidu-je daugybė problemų, tu sieki nu-kreipti dėmesį badant pirštu į jo prob-lemas ir taip nuvesti kalbą nuo savo vidinių problemų”, – pridūrė moksli-ninkas. Pasak jo, Rusijoje žmogaus teisių gynėjai nuolat kalba apie susi-rinkimų laisvės ribojimą, žiniasklai-dos laisvės trūkumą bei kitus trūku-mus. Politologo nuomone, Rusijos URM ataskaitoje taip pat aiškiai at-spindimas siekis pasinaudoti vadi-namąja „lenkų korta”. Kadangi Lie-tuvoje nėra daug rusų kilmės pilie-čių, tai, siekiant užsienio politikos tikslų, Rusija visuomet naudojasi lenkų tautine mažuma.

A. Anušauskas: KGB dokumentų viešinimas ataskaitoje neminimas

Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Arvydas Anušauskas, perskaitęs Rusijos ministerijos parengtą ataskaitą, teigia susidomėjęs faktu, jog kaimyninės valstybės atstovai tiek daug dėmesio skiria Lietuvos požiūriui į istoriją.

„Atkreipiau dėmesį į vieną ap-linkybę. Labai įdomu, kad kai kalba-ma apie Baltijos valstybes, tai Latvi-joje ir Estijoje Rusija reiškia dau-giausia pretenzijų dėl to, kad tam tik-rai daliai žmonių nėra suteikta pilie-tybė. Bet pagal ataskaitos apimtį as supratau, kad Rusijai tai mažesnė blogybė, tuo tarpu visa tai, kas daro-ma Lietuvoje, puoselėjant savo istori-nę atmintį, yra gerokai didesnė blo-gybė”, – sakė Anušauskas.

„Matyti, kad žmonės, Maskvoje rašančius ataskaitas, labiausiai nervi-na tai, jog Lietuvoje minimi sovietų režimo nusikaltimai, kad jie prisime-nami. Pavyzdžiui, paminėta, jog pri-simenamos 22-osios Baltijos kelio me-tinės, kad prisimenami prieš 20 metų Medininkuose nužudyti mūsų parei-gūnai, net paniekinamai kabutėse parašyti ‘pasieniečiai’. Paminėtas ir vienas paskutinių teisės aktų, kuris nukentėjusiais pripažino žmones, ku-rie 1990–1991 m. buvo prievarta pa-imami į sovietinę kariuomenę”, – pa-sakojo politikas. „Matyti, kad tai, kas vykdoma Lietuvoje šioje srityje, Ru-sijai yra nemalonu, nes jų vykdoma veikla patiria nesėkmę. Čia, žinoma, labai geras mūsų įvertinimas, ačiū jiems. Kita vertus, man keista, kad jie nemini mūsų internetinės svetainės Kgbveikla.lt, kur yra skelbiami KGB dokumentai. Nė žodelio apie tai, nors vos kelių savačių senumo teisės aktus pamini”, – teigė politikas.

Sutrupinta

Delfi.lt

Baigėme Laisvės gynimo ir didžiųjų netekčių, Holokausto aukomis tapusių Lietuvos gyventojų atminimo metus. Būtų naivu tikėtis, kad keliasdešimt proginių renginių, parodos ir keletas konferencijų ar knygų gali išgydyti mūsų istorinės atminties polinkį atsirinkinėti, ištirpdyti stereotipus, trukdančius realiai priimti save ir būti atlaidesniems kitiems.

Teko skaityti ne vieną 2011 metų svarbiausių įvykių apžvalgą. Jose neužsimenama ne tik apie netekčių minėjimus, bet ir apie svarbų istorinį įvykį – Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymą. Vyriausybei ir Seimui teko atlaikyti nemažą spaudimą, idant jis būtų priimtas ir apgailestavimo deklaracijos taptų tikromis pastangomis vykdyti sudėtingiausią restituciją valstybėje, kur klestinti žydų kultūra buvo praktiškai visai sunaikinta. Žurnalistai audrino žmonių vaizduotę, keldami klausimą, kam turėtų atitekti kompensacija, aprašinėdama įvairius nesutarimus tarp Lietuvos žydų. Tačiau svarbiausia, jog pajudėta link teisingumo atkūrimo srityje, kur, atrodo, buvome amžiams įklimpę į stereotipų pelkę.

Tai, kad pokyčiai vyksta ir jų svarbiausias variklis šiandien yra

Iš praeities semiamės stiprybės ar nuoskaudų?

ANDRIUS NAVICKAS

jaunoji karta, atskleidė nuostabus „iš apačios“ suorganizuotas Šv. Kotrynos bažnyčioje, Vilniuje, renginys, kurio metu buvo skaitomi Holokausto aukų vardai. Sukrečiantis renginys, kuris, beje, leido kiekvienam iš mūsų dar kartą pajusti, kad Holokaustas – tai ne tik kraupūs žvūsiųjų skaičiai, tai – visų mūsų tragedija, tai – kaimynų, giminių, mylimųjų, bičiulių netektis, tai – negailestingas mūsų tapatybės sudarkymas.

Daugumoje šiomet vykusių renginių buvo pabrėžta, jog daug svarbiau už politikų kalbas apie Holokaustą – nuoseklus moksleivių pažindinimas su turtinga, 700 metų Lietuvos žydų istorija, kultūra. Absurdiška, kai dabartinėje mokyklos Lietuvos istorijos programoje pirmą kartą apie žydus mokiniai sužino, kai kalbama apie Holokaustą. Pastaraisiais metais gana daug kalbama apie Lietuvos žydų mirtį, tačiau daug svarbiau būtų garsiau prabilti apie jų

gyvenimus, kad jie nebūtų vien statistiniai vienetai mirties buhalterijoje, jog suvoktume netekties mastą.

Tikrai džiugu, kad jau nuo šių mokslų metų vyresniųjų klasių moksleiviai turi galimybę plačiau susipažinti su Lietuvos laisvės kovų istorija. Tiesa, kiek suprantu, ar mokyti naują programą, daugiausia priklauso nuo direktoriaus bei mokytojų geros valios. Labai svarbu, kad nuo mokyklos suolo būtų diegiamas supratimas, jog laisvė turi būti branginama, kad už ją tenka kovoti. Kita vertus, pamokos apie laisvės kovas turėtų būti bendro atminties žaizdų gydymo dalis, o ne naujojo atsirinkinėjimo kūrimas. Kaip rašė puikus rusų mąstytojas Sergej Averincev, pragmatiškas atminties polinkis atsirinkinėti yra pragaistingas, nes jis mus paverčia savo susikurtų stabų vergais. Atmintis yra glaudžiai susijusi su atsakomybe. Paneigę praeitį, mes tarsi išmušame iš po kojų pa-

matą ir atsakingam veikimui ir vėl grįžtame į praeities klaidų pelkę.

Turime sąžiningai ir drąsiai kalbėti apie visas atminties žaizdas, nes tai veiksmingiausias būdas užkirsti kelią praeities klaidų kartojimui, neapykantos auginimui širdyje. Šiandien mums svarbiausia ne atrasti kaltuosius, bet užkirsti kelią naujoms neapykantos apraiškom. Tikrai tikiu, kad visi tie simboliniai gestai ir autentiškos pastangos, kurių šiomet buvo tikrai daug, brandins vaisius.

Tiesa, ekonominė krizė, apie kurios antrąją bangą šiandien daug kalbama, paprastai yra palanki terpė neapykantos virusui daugintis. Tad naivu tikėtis, kad ir kitamet nebus antisemitinių išpuolių ar pastangų romantizuoti nacizmą ar komunizmą. Tačiau jei mes sugebėsime mokyti iš istorijos, taip pat ir iš dramatiškiausių jos puslapių, o ne paversime ją kurios nors ideologijos tar-naite, turėsime svarbų priešnuodį kitoniškumo demonizavimui bei „atpirkimo ožio“ paieškų pastangoms.

„Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia“ giedame himne, pridurdami, jog tos stiprybės pamatas yra vienybė. Būtent tos vienybės, kuri yra stiprybės, solidarumo ir bendro veikimo pamatas, labiausiai 2012 metais mums visiems ir linkiu.

Lrt.lt

Lietuva turi bendrą sieną su keturiomis valstybėmis. Dėl įvairių priežasčių Lietuvos santykiai su visomis kaimynėmis šįmet pablogėjo.

Kaimynų negalime rinktis. Turime tuos, kuriuos lėmė istorija ir geografiija. Likimas nebuvo itin palankus Lietuvai. Rusija ir dabartinė Baltarusija nėra idealios kaimynės, bet santykiai su Latvija ir Lenkija taip pat galėtų ir turėtų būti geresni.

Nerealų tikėtis gerų santykių su Rusija. Imperinė mąstysena taip giliai įsišaknijusi valdančiuose sluoksniuose, kad Maskva tiesiog nemoka normaliai bendrauti su kaimynais, ypač su tais, kurie kadaise buvo Sovietų Sąjungoje. Prezidentė Dalia Grybauskaitė ir dabartinė Vyriausybė rimtai stengėsi sumažinti įtampą, kuri susikaupė 2006–2008 metais. Kurį laiką net viltasi, jog prezidentė bus pakviesta vizito į Rusiją. Nors šįmet būta teigiamų poslinkių ekonomikos ir kultūros srityse, Rusija pasiryžusi bendrauti tik savo sąlygomis. Kol Lietuva reikalaus kompensacijos už okupacijos padarytą žalą ir sieks energetinės nepriklausomybės, pažabojant „Gazprom“ ir kitus energetikos milžinus, Rusija neišties draugystės rankos. Tos draugystės kaina yra per didelė.

Reikšmingos Lietuvos pastangos stumtelėti Baltarusiją demokratijos ir žmogaus teisių gerbimo linkme liko bergždžios dėl pernai gruodį prasidėjusių represijų. Dar buvo mėginama padėti Aleksandr Lukašenka priešintis Rusijos spaudimui ir išsaugoti kuo didesnę šalies nepriklausomybę. Tačiau ūkio krizė privertė Baltarusiją parduoti strateginius infrastruktūros elementus, smarkiai padidinant Maskvos įtaką ir galią. Neaišku, ar ateityje naujai valdžiai, kad ir kokia ji būtų, pasiseks išsivaduoti iš dusinančio Maskvos glėbio. Maskva lems dviejų kaimynių politiką.

Santykiai su Lenkija blogėja kelesius metus. Visos atsakomybės negalima suversti vienai šaliai. Kai kuriais klausimais Lietuva galėjo būti

Keturi kaimynai – keturi nedraugai?

KĘSTUTIS GIRNIUS

lankstesnė. Nesutarimus aštrino ir atsakingiausi Lenkijos pareigūnai, ultimatyviai reikalaudami, kad Lietuva atšauktų ar pakeistų naująjį Švietimo įstatymą. Tokiam šiurkščiam spaudimui Lietuva nenusileido ir negali nusileisti.

Tikiu, jog daugelis Lietuvos partnerių supranta, kad Varšuva elgiasi neatsakingai. Antra vertus, manoma, kad nebūna dūmų be ugnies, ir kad Lietuvos elgesys taip pat nėra nepriekaištingas. Sunkiai suprantama, kodėl neleidžiama lenkams oficialiuose dokumentuose rašyti savo pavardes lenkiškais raidėmis arba jų rajonuose negalima gatvių pavadinimų rašyti abiem kalbomis. Laukiama,

kad nesutarimai bus išspręsti, o tai reikalaus nuolaidų ir iš Lietuvos.

Švietimo įstatymas atitinka Europos Sąjungos (ES) nuostatas visais atžvilgiais. Jis būtinas, siekiant sudaryti sąlygas lenkų jaunimui visapusiškai dalyvauti krašto ūkio ir politikos gyvenime, tad nereikia jo atsisakyti. Bet reikia būti pasiryžusiems daryti nuolaidų dėl vardų ar gatvių pavadinimų rašymo arba bent pradėti politinį procesą, kuris išjudintų reikalus iš mirties taško.

Poreikį rasti bendrą kalbą su lenkais skatina naujais ryšių su Latvija posūkiai. Turiu omenyje Latvijos reiškiamas abejones dėl elektros energetikos sistemos sinchro-

nizavimo su Vakarais. Lietuvoje manoma, kad tai paprastas šantažas. Latvija pritars sinchronizavimui, jei Lietuva palaikys regioninio suskystintų gamtinių dujų terminalo statybą Rygoje. Gruodžio 13 d. premjeras Valdis Dombrovski pareiškė, kad Latvija nusiteikusi įvertinti, kiek kainuos ir kokią naudą šaliai duos elektros tinklų sinchronizavimas su Vakarų Europa, ir tik tada priims sprendimą. Paprastai tokiam akivaizdžiam šantažui nenusileidžiama. Be to, Lietuvos noras statyti savo terminalą yra tvirtai pagrįstas. Kaip ir Lenkijos atveju, Lietuvos sąjungininkai veikiausiai supras, jog Ryga pirmoji pakišo koją. Tačiau ir čia laukiama kompromisų, kurie atvertų kelią į abiem šalims priimtina sprendimą.

Pastaruoju metu Lietuva itin daug reikšmės skiria geresniems, artimesniems santykiams su Skandinavijos valstybėmis. Užsienio reikalų ministerija (URM) prabilo apie Baltoskandiją, „dinamišką ir vieningą aštuonių suverenių Baltijos-Šiaurės šalių regioną“.

Nukelta į 5 psl.

LAIŠKAI

KODĖL KILNOJAMA KŪČIŲ DIENA?

Šį klausimą iškėlė Kostas Mačiulis „Drauge“ (2011 m. gruodžio 21 d.). Į klausimą kodėl sunku atsakyti, tačiau galime pažiūrėti, kaip susiklostė, kad Kūčios pradėtos kilnoti. Atsimenu, kai atvykome į JAV 1950 metais, stebėjome ir piktinomės, kaip amerikona „baliavoja“ per visą Adventą. Mums, lietuviams, Adventas buvo susikauptimo, pasiruošimo Kristaus atėjimui laikotarpis. Ši rimtis pasibaigdavo per Kūčias, gruodžio 24 dieną, ir prasidėdavo Kalėdų laikotarpis su kalėdiniais parengimais, eglute, Kalėdų seniu. Nežinau, kada prasidėjo bendrų Kūčių šventimas, bet atvykusi į Chicago po dešimties metų šį paprotį radau jau išipilietinusi. Tačiau Kūčių rimtis mažiems vaikams nuobodi, tai prisireikė ir

Kalėdų senelio, po to buvo logiška ir visą kalėdinę programą prijungti. Tai taip po truputį išnyko lietuviškas Adventas, dabar šis laikotarpis užimtas visokiomis „kūčiomis“ ir kalėdiniais linksmavakariais. Atrodo, kitaip ir būti negali, nepastebėjau nė vieno kalėdinio parengimo tarp Kalėdų ir Trijų Karalių, kaip tarp lietuvių buvo kadaise priimta.

Čia prisiminiau George Orwell „Animal Farm“. Ten gyvuliai, perėmę tvarką, nutarė laikytis savo gyvenimo būdo ir nesielti kaip žmonės. Tačiau žingsnis po žingsnio jie perėmė žmonių gyvenimo būdą su visomis ydomis ir galiausiai nuo jų ėmė niekuo nesiskirti. Taip ir lietuviai JAV persiėmė vietiniais papročiais ir lietuviškas adventas jau nebesiskiria

nuo amerikoniško.

Tad Kūčių datos kilnojimas rodo nutautėjimą. Lietuviški papročiai išnyko dėl patogumo ar prisitaikymo prie vietinio gyvenimo būdo. Kai porą savačių prieš Kalėdas mūsų sūnus Aldas lankėsi Lietuvoje, ten žmonės akis pastatė, išgirdę, kad čia Kūčias valgomie per visą Adventą. Ten dar laikomasi tradicijų ir, jei čia, išeivijoje, mes jų nesusigrąžinsime, tai mūsų anūkai praras didelį turtą. Kitą rudenį, prieš rengiant kalėdinę eglutę, ar nebūtų prasminga per Adventą rengti rekolekcijas, o Kalėdas pradėti švęsti gruodžio 25 dieną? Tada Kūčios vėl bus tik gruodžio 24 d.

Gražina Kriaučiūnienė
Lansing, MI

TELKINIAI

St. Petersburg, Florida

Tarptautinės koalicijos šventėje

MEČYS ŠILKAITIS

I pietus nuo Tampa miesto, dideliame pusiasalyje yra įkurta didžiulė McDill oro bazė. Ši vieta itin pagarsėjo tada, kai, pradėjus karinius veiksmus Irake ir Afganistane, čia buvo įsteigta kare dalyvaujančių kraštų Centrinės komandos būstinė, kurioje buvo planuojami ir koordinuojami visi kariniai veiksmai. Kiekviena koalicijoje dalyvaujanti valstybė čia turi aukšto rango karininkus, kurie palaiko ryšį tarp Centrinės komandos viršininkų ir atskiros krašto kariuomenės vadų. Vienu laiku ši koalicija buvo išaugusi iki 80 narių. Lietuvai tuo laiku atstovavo du karininkai, kurie kartas nuo karto atvykdavo ir į St. Petersburg Lietuvos klubą. Dalyvaudavo Klubu minėjimuose ar su pavieniais klubo nariais vykdavo žvejoti.

Pastaruoju metu koalicija yra kiek apmažėjusi. Kuri laiką Lietuvos vyriausybė nesiuntė savo atstovų, tačiau ne per seniausiai buvo nutarta aktyviau bedradarbiauti koalicijos darbuose, todėl atsiųstas plk. lt. Saulius Paliulis, su šeima apsigy-

venęs Tampa mieste, netoli nuo bazės. Jų sūnus ir duktė, moksleiviško amžiaus, lanko vietos mokyklą ir aktyviai dalyvauja mokyklos organizuojamuose užsiėmimuose. Jie planuoja čia būti bent dvejetą metų. Plk. lt. Paliulis su žmona dalyvavo St. Petersburg Lietuvos klubo 50 metų veiklos minėjime, kurio metu artimiausią susipažino su Klubu bei jo nariais ir svečiais.

Saulius yra gana energingas, malonus, visada besišypsantis naujos Lietuvos kariuomenės atstovas. Po apsilankymo Klube Saulius pakvietė keletą lietuvių atvykti į gruodžio 8 d. ruošiamą koalicijos narių tradicinį susipažinimo vakarą – „Coalition International Night“. Mes, aš ir žmona, gavome oficialius pakvietimus su žemėlapiuku ir paaiškinimais, kaip apsirengti ir kaip susirasti pirmąjį angarą, kur vyko numatytas renginys.

Nors ši vietovė nėra per toli nuo namų, tačiau pagalvoję, kad renginys numatytas tuo laiku, kai dauguma grįžta iš darbų (taigi galimi kamščiai) bei apie galimą tikrinimo eilę prie vartų į bazę, išvykome kiek anksčiau. Tačiau mūsų nuogaštaviškai buvo be reikalo. Nors gatvės buvo pilnos automobilių, tačiau nei jose, nei važiuojant per tiltus nebuvo jokio susigrūdimo. Patikrinimas prie vartų buvo trumpas ir paviršutiniškas. Pirmąjį angarą susiradome be vargo. Tai didelis pastatas, galintis sutalpinti ne vieną, o net ir keletą lėktuvų.

Nors oras buvo vėsokas ir jau pradėjo temti, viduje buvo šviesu ir jauku. Įėję į dar visai tuščią angarą pamatėme palei sienas išdėstytus stalus, apkrautus įvairiausiu maistu. Prie stalų – atskirų koalicijos valstybių vėliavos su vėliavų spalvų papuošimais. O tų valstybių – apie 60 (turbūt tiek koalicijos narių yra šiuo metu) – pradedant Afganistanu ir baigiant Naująja Zelandija. Susipažinimą pradėjome nuo prie durų stovėjusio belgų stalo. Paragavome jų

iš kairės: plk. lt. Saulius Paliulis, jo sūnus, Albinas Karnius, Angelė Karnienė, Irena Šilkaitienė, Paliulienė dukra, Paliulienė ir LR garbės konsulas Algimantas Karnavičius.

siūlomų užkandžių ir stūmėmės toliau. Kiekviena valstybė taip pat siūlė savo krašto stipriųjų gėrimų, vyno ir alaus. Nors stiprieji gėrimai buvo pilami į labai mažas plastikines taureles, bet, išgėrus iš eilės keliolika tokių taurelių, pasidarė jau šilta, ir akys prašviesėjo.

Prie lietuviško stalo pasivaišino meškinučių bandele, silkės gabalėliu, „Rokiškio“ sūriu, šaukšteliu mišrainės, rūkytų lašinių gabalėliu. Pasigydėme „Trejomis devyneriomis“, nuplovėme su „Stumbrinės“ gurkšniu ir užbaigėme keliais gurkšniais „Švyturio“ alaus.

Ispanai dalijo plonai riektų rūkytų lašinių ir gyrėsi, kad jų lašiniai skanesni už italų. Ant Kanadiečių stalo puikavosi didelė rūkytos lašišos lėkštė. Ukrainiečiai iš didelio puodo sėmė skanią sriubą. Iš vienos lietuvių stalo pusės įsikūrę mongolai su savo maistu atrodė gana šykščiai. Tuo tarpu kitame šone du italų stalai buvo kraute apkrauti visko, kas būdinga italams. Lenkai siūlė įvairiausių rūšių dešrų gabalėlių. N. Zelandija viliojo avienos kepsniais. Taip kiekviena valstybė pristatė kažką jai unikalios, bet kartu buvo ir daug panašumo.

Angaras pradėjo pildytis žmonėmis. Kai maždaug po valandos apsuksime ratą, aplankydami prie dviračių autobuso įsikūrusius britus,

angaras buvo sausakimšas. Sunku buvo net judėti. Girdėjome, kad, neskaičiuojant organizatorių bei patarautojų, į šventę buvo išsiųsta daugiau nei 2,000 kvietimų. Nebuvo jokių atskirų tautybių pasirodymų, nei trankios muzikos, tik daugialkalbė minia užėmusi dusliu garsu. Negalėjai pasakyti, kokia kalba buvo kalbama, nei suprasti, apie ką kalbama, tačiau jautei, kad esi Amerikoje, tame daugiakultūriniame katile, su skirtingais papročiais, vis kitokios išvaizdos, kitaip apsirengusiais asmenimis, susirinkusiais ne tik parodyti save, savo gimto krašto virtuvę, bet ir susipažinti su kitų kraštų užkandžiais ar gėrimais. Žinoma, prie stalų apie maistą daugiausia buvo aiškinama vien angliskai. Kai kurie kraštai dalino mažas dovanėles ar leidinėlius apie savąjį kraštą.

Šiaip ne taip vėl nusistūmę prie lietuviško stalo pamatėme, ne tik vis dar besišypsančius Paliulius ir jiems padedantį kaimyną, jau pensininką, Amerikos kariuomenės plk. Algimantą Garsį, bet ir keliolika kitų lietuvių, kurie skundėsi, kad jiems, vėliau išvažiavus iš namų, teko daug laiko praleisti ilgoje automobilių eilėje prie vartų. Kiek pasikalbėję ir pasidalinę šio renginio išpūdziais su tautiečiais, savo apsilankymą užbaigėme su stikline šalto „Švyturio“ alaus.

Lietuviškas stalas su raguoliu, „Skrudėlynu“, bandelėmis, užkandžiais ir kt.

Mečio Šilkaičio nuotr.

Kitą dieną vykusiam koalicijos atstovų susirinkime kalba plk. lt. Saulius Paliulis.

Algimanto Karnavičiaus nuotr.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.	Air Freight Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Auto Export Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.	Trucking Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Small Packages Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Seattle, WA

Susirinkimo viešnia – mokslininkė iš Lietuvos Aušra Jurgutienė.

Seattle LB apylinkės pirmininkas Rimas Mikšys su Tado Freiman sūnumi.

Metiniame Seattle LB susirinkime apsilankė ir neseniai į Seattle atsikėlęs gyventi Tadas Freiman.

Inga ir Arūnas Gauriai – Seattle LB apylinkės veiklos rėmėjai nuo pat pirmos dienos.

Susitinkame, bendraujame, linksminamės

2011 metų spalį, kaip ir kasmet, įvyko Seattle Lietuvių Bendruomenės susirinkimas. Gražų mūsų būrį svetingai sutiko Donnos ir Rimo Mikšių namai. Pasitarėme visais rūpimais klausimais, pasidžiaugėme, kad nusimato daug gražių renginių, pristatėme vakaro svečius. Buvo malonu paklausti Aušros Jurgutienės, viešnios iš Lietuvos trumpą paskaitėlę apie Kazio Borutos romano „Baltaragio malūnas” perkėlimą į naują kultūrą.

Nomeda Lukoševičienė
„Tulpė Times”, 2011 m. gruodis, nr. 4

JAV LB Seattle apylinkės susirinkime (iš k.): Steve Buck, Jeanette Norris, Inga Gaurys, Aušra Vaštakas, Aušra Jonikienė, Arvydas Lukoševičius ir Vytautas Lapatinskas.

Susirinkimui vadovavęs Seattle LB apylinkės pirmininkas Rimas Mikšys neleido nė vienam dalyviui nuobodžiauti.

Los Angeles, CA

Palydime senuosius, sutinkame Naujuosius metus

Kūčių vėl vakarą Los Angeles lietuviai rinkosi į Šv. Kazimiero parapijos bažnyčią Bernelių Mišioms, kurias atnašavo parapijos klebonas Tomas Karanauskas. Prieš Mišias kalėdines giesmes giedojo bažnyčios choras, vadovaujamas Viktoro Ralio. Po Mišių gausus būrys parapijiečių susirinko apatinėje salėje pabendrauti, sušilti prie kavos puodelio. Kalėdų dieną po šv. Mišių mažuosius parapijiečius aplankė Kalėdų senelis su dovanomis.

Gražus būrys parapijiečių 2012 metus sutiko parapijos salėje. Naujametinio vakaro rengėjai paruošė įdomią programą svečiams: dalyvavo Lotynų šokių atlikėjai Vadim ir Victoria Lyubushkin, gražiausias miuziklų, operėčių arijas ir duetus, nuostabiausias neapolietiškas dainas atliko Kauno muzikinio teatro solistė Aušra Cicėnaitė ir Aleksandras Agamirovas, šokiams gerą muziką leido diskotekų vedėjas, o šaltus ir karštus patiekalus ruošė šeimininkė Dalia Ragauskienė, veikė baras.

Su Naujaisiais metais!
Vitalija Virbukienė

Keturi kaimynai – keturi nedraugai?

Atkelta iš 3 psl. Glaudesnis susiliejimas su Šiaurės šalimis Lietuvai būtų naudingas. Bet negana belstis į duris, skandinavai turi jas atidaryti. Nors Baltijos ir Skandinavijos santykiai tikrai draugiški, ir plinta tarpusavio ryšiai, Skandinavijos valstybės atmetė ne vieną siūlymą glaudžiau bendradarbiauti.

Įvairūs veiksniai lemia skandinavų nuostatą, paminėsiu du. Glaudesni santykiai turi būti grindžiami bendromis vertybėmis, o vertybės kartais skiriasi. Arši Lietuvos politikų ir visuomenės reakcija į gėjų eitynes pernai – geras, bet ne vienintelis pavyzdys apie skirtingą laisvių ir teisių supratimą.

Nerimą kelia Baltijos valstybių

negebėjimas tarpusavyje artimiau bendradarbiauti. Jei jos negeba rasti opių klausimų bendrų sprendimų, tai gal jos nepribrendusios glaudesniems ryšiams ir su kitomis šalimis? URM atstovai kalba apie Baltoskandijos aštuonetuką, politikai užsimeina apie „5+3”, t. y. penkias Skandinavijos ir tris Baltijos valstybes. Vienas skandinavų diplomatas kalbėdamasis su manimi pabrėžė, kad ne taip svarbu, ar bus aštuonetukas ar „5+3”, bet tikrai nenori, kad būtų „5+1+1+1”, t. y. kad Baltijos kraštai aiškintųsi savo santykius bendruose Baltijos ir Šiaurės šalių forumuose.

Lietuva nėra pagrindinė nesanatikos kurstytoja. Ji net gali jaustis kitų užsispyrimo auka. Bet kad ir

Seattle, WA

Nedidelė, bet ištikima tradicijai grupelė moterų – Lietuvos Dukterys – susirinko Aušros Vaštakas namuose. Lietuvos Dukterys ne tik verslo reikalus aptarė, bet ir puikiai leido laiką, pasišnekučiuodamos „apie ūkį ir bites”, apie vaikus, apie anūkus, apie moteriškus reikalėlius. Na, o kad kalba būtų malonesnė – lėkštėse garavo mamos Valės fantastinio skonio kugelis. Neilgai tam kugeliui teko garuoti...

„Tulpė Times”, 2011 m. gruodis, nr. 4

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Pareigingumas ASS Čikagos skyriaus „Studijų dienose“

**PS. RASA KAMINSKAITĖ
AVIŽIENIS**

2011 m. saulėtą ir vėjuotą spalio 15 d., šeštadienio, rytą skautai akademikai rinkosi Darien, IL „Studijų dienos“ programai. „Studijų dienos“ tema „Pareigingumas“ buvo analizuojama keturiose paskaitose, skirtose apie pareigingumą visuomenei, Dievui, kitam žmogui ir šeimai. Po paskaitų vyko diskusijos.

Pirmas paskaitininkas, advokatas Saulius Kuprys kalbėjo apie visuomeninio darbo modelį („federatyvinis“), kuris bendram darbui apjungia skirtingas nuomones bei pažiūras turinčius asmenis. Jis iškėlė visuomenės veikėjo Juozo Laučkos pavyzdį kovoje už Lietuvos nepriklausomybę po Antrojo pasaulinio karo. Laučka buvo ypač tolerantiškas ir pabrėžė vieningumo svarbą, jis kvietė visus, nepaisant jų ideologinių įsitikinimų, bendram darbui. Laučkos nuomone, tai nebuvo laikas būti fanatikais, užsidariusiais savo ideologiniuose rėmuose. Tokio bendro darbo laimėjimai pokario metais: Lietuvos okupacijos nepripažinimo politikos vykdymas, „Amerikos balso“ skyriaus įsteigimas, DP įstatymo įvedimas, apklausos dėl Stalin padarytų nusikaltimų, BALF^{as}.

Prelegentas taip pat kalbėjo apie lietuvių visuomenės ateities uždavinius ir svarbą ne tik Pabaltijo šalims vienyti, bet ieškoti sąjungininkų pasaulyje. Prisimindamas Žalgirio mūšio pergalę, jis pabrėžė, kad tik susivienijus (mūšyje kovojo lietuviai, lenkai, gudai, totoriai ir t. t.) buvo nugalėtas priešas. Bendradarbiavimas prasideda savoje bendruomenėje, skatinant supratimą bei pakantumą tarp skirtingų grupių/imigraci-

jos bangų. Svarbiausia yra bendras tikslas ir darbas.

Seselė Ignė Marijošiūtė, savo paskaitą „Pareigingumas Dievui“ pajavairindama skaidrėmis, kalbėjo apie šiolaikinio pasaulio postkrikščionišką aplinką, kurioje jaunimas

„stengtis tarnauti...“, sakome žodžius „įsipareigojame“. Bet, seselė Ignė pabrėžė, įvardinimas yra tik pirmas žingsnis ir jo neužtenka. Reikia žengti tolesnius žingsnius – sąmoningai rinktis, domėtis ir tada sąmoningai gyventi, veikti. Pareigingumas

kams ir paaugliams, mes, tėvai, mokytojai, vadovai, ugdome protingas, doras ir sumanias asmenybes ir lydimė jauną žmogų per raidos stadijas (pagal Lawrence Kohlberg) nuo bausmės vengimo ir paklusnumo iki etinių principų visuotinio supratimo.

Galiausiai Taiyda Chiapetta, kuri baigė pedagogikos mokslus ir jau 25 metus aktyviai skautauja, kalbėjo apie pareigingumo lopšį – šeimą. Nes šeimoje yra visa ko pradžia, vaikai visko semiasi iš tėvų, jie labiau seka jų pavyzdžiais, nei klauso žodžių. Žodžiai uždega, bet pavyzdžiai patraukia. Pailiustruodama gražiais, tikrais savo pačios šeimos pavyzdžiais (vyras Ričardas Chiapetta ir abi dukros Maya ir Ariana – visi aktyviai skautauja), Taiyda išskyrė lietuviškumo, lietuvių kalbos išlaikymo svarbą, tikėjimo puoselėjimą, reikalingumą atsverti modernaus pasaulio įtakas – materializmą ir technologiją (televiziją, video žaidimai ir t. t.) – kitais asmenybe ugdančiais užsiėmimais ir bendravimu šeimoje, pasidalinant rūpesčiais, interesais, darbais.

Apskritai stalo diskusijų metu buvo energingai diskutuojama dėl lietuvių kalbos išlaikymo bei kalbos skautų kasdieninėje veikloje. Susirūpinta, kad dažnai skautiškuose renginiuose – sueigose, stovyklose, iškylose – kalbama angliškai, nagrinėta, kodėl taip vyksta ir ką galima dėl to daryti. Dr. Kriauciūnas pasiūlė dalyviams pagalvoti, kokią vieną ar dvi mintis jie pasiims iš šių „Studijų dienų“. Dienos paskaitos buvo įvairios, bet jas apjungianti mintis buvo: pareiga yra sąmoningai pasirinkta, ja sąmoningai gyvenama, ji sąmoningai ugdoma savyje, šeimoje, organizacijose ir bendruomenėje.

Prelegentai, skaitę paskaitas Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyriaus suruoštos „Studijų dienose“ spalio 14–16 d. Sėdi (iš k.): advokatas Saulius Kuprys, Taiyda Chiapetta, dr. Romualdas Kriauciūnas ir seselė Ignė Marijošiūtė.

Jūratės Variakojienės nuotr.

yra apsuptas ateizmo, skirtingų tikėjimų bei filosofijos/teologijos/fizikos mišinio. Informacijos begalybėje šiame žiniasklaidos amžiuje sunku pasirinkti, kuo domėtis ir į ką gilintis. Tai iš tikrųjų žmogų siaurina. Pvz., neseniai „Pew Forum“ apklausos parodė, kad JAV daugelis žmonių tiesiog net nežino savo tikėjimo dėsnų, istorijos, ką jau kalbėti apie kitų tikėjimų pažinimą. Šioje realybėje tampa svarbus sąmoningas apsisprendimas, kaip gyventi, kokiomis vertybėmis vadovautis. Apsisprendimas yra svarbi pasižadėjimo akimirka, kuri skautams gerai pažįstama, nes įžodžio metu mes pasižadame

Dievui ir tikėjimas yra daugiau nei skautybės dalis, tai – gyvenimo pagrindas.

Psichologinę pareigingumo perspektyvą pristatė dr. Romualdas Kriauciūnas, kalbėjęs apie individo psichologinę vystymosi raidą ir kaip žmoguje išsivysto pareigingumas kitam. Svarbu yra gebėjimas protauti, inteligentiškumas (noras tobulėti, siekti protinio ir charakterio vystymosi), inteligencija, kurią psichologijos mokslas išskiria į: protinę (gebėjimas abstrakčiai mąstyti), moralinę (gebėjimas atskirti gėrį nuo blogio) ir emocinę (gebėjimas bendrauti su kitais). Būdami pavyzdžiu vai-

Nacionalinio parko žvalgyba 2011 m. lapkričio 26 d.

Ruošdamiesi gruodžio mėn. iškylai į nacionalinį parką skautai naudojo planavimo abėcėlę: 1. Suprask uždavinį; 2. Paruošk parengtinį planą; 3. Apžiūrėk aplinką; 4. Paruošk galutinį planą; 5. Pranešk skilčiai; 6. Prižiūrėk skilties pasiruošimą: a. Atlik repeticijas; b. Atlik inspekciją; 7. Įvykdyk uždavinį ir 8. Įvertink planą ir pasiekimus.

Trečias punktas yra „Apžiūrėk aplinką“, arba, kitaip pasakius, atlik žvalgybą. Kadangi neliko laiko atlikti pilną naktinę pasiruošimo iškylą, skautai paprašė Miško brolių įveikti žygį per vieną dieną ir pateikti raportą, kurio dalį čia pateikiame. Pagal Miško brolių veiklos būdą detalės yra paslėptos, kad svetimi nesusektų jų veiklos.

Miško broliai pasidalijo į dvi grupes. Viena grupė eis pirmos dienos maršrutą, o antra – antros dienos maršrutą, bet iš galo į pradžią. Pirmą grupę apsistos B----- miestelyje, o antra – E----- miestelyje.

Visi išvažiavo lietui lyjant. Įvažiavę į nacionalinį parką, kelią radome užtvirtą su pavojaus ženklu – „Road Closed. Flooding“. Prieš dieną visi keliai buvo atdaryti. Aplenkėme ženklą, norėdami pasižiūrėti, kokia yra tikroji padėtis.

Privaziavę H----- upę, A----- gatvę radome apsemtą. Policija stovėjo sargyboje ir neleido toliau važiuoti. Sakė, kad kelią uždarė tą rytą apie 5 v. r. Ką darysime? B----- nepasieksime. Nutarėme iki numatytos stovyklavietės eiti iš E-----, nors pasižiūrėjus į topografinį žemėlapi atrodė, kad tas

planas irgi gali būti su kliūtimis.

Nuvažiavome į E-----. Apsivilkome lietpalčiais, pasiėmėme lengvas kuprines. Išėjome į šlapia mišką.

Balos ir upeliai. Ką darysi? Žygiuojame per vandenį. Taip ir keliavome.

Čia F----- upelis, kurį galima pereiti nesuslačius, šokinėjant nuo vieno akmens ant kito. Upelis taip smarkiai tekėjo, kad reikėjo atsargiai pereiti. Pasisukę į kalną vieną koją statėme į vandenį, tada antrą. Jautėme, kad srovė galėtų mus nunešti, jei upelį bandytume perbristi nesusikaupe. Persikėlėme sėkmingai.

Pagalau pasiekėme K----- upę, kuri buvo patvinusi ir nepereinama. Takas, kuriuo reikėjo eiti, buvo tarp krūmų. Spėjame, kad tuo metu ten buvo 20–30 cm vandens. Reikėjo apsisukti. Žvalgyba pasibaigė.

Žygiuojant atgal nustojo lyti, ir net pasirodė saulė. Pasidžiaugėme įvairia, gražia flora, pvz., banksia žiedais. Truputį sunkiau buvo pastebėti fauną, bet po poros valandų paaškęjo, kad viena iš faunos atstovių – siurbėlė – keliavo kartu...

Išvados

Manau, kad iškylą reikia vykdyti pagal planą, bet tuo pačiu sekti orą ir skambinti parko administracijai ir sužinoti, kokia yra padėtis. Prieš iškylą, jei nelis, nereikės jaudintis, nes upės bus nulsūgušios. Jei lietus lis prieš iškylą, tai reikės pakeisti

maršrutą, pvz., pradėti H----- miestelyje, nes nereikės persikelti per K----- upę.

– Raportas atiduotas.
Už tėvų žemę!

Takelis, kuriuo bėgo upelis.

„DRAUGO” LIETUVIUKAI

Redaktorė Laima Apanavičienė • El. paštas: laimaa@hotmail.com

Boston lituanistinės mokyklos kalėdinė šventė

Kalėdos – tai pats užimčiausias metas mano šeimos gyvenime. Daugelis šeimų turi savas tradicijas, skuba į įvairius renginius, pokylius ir šventes, o aš, mano tėvai ir du broliai daug laiko praleidome galvodami apie mūsų Boston lituanistinės mokyklos kalėdinę eglutę.

Šiais metais mūsų mokyklos kalėdinė šventė mums buvo šiek tiek kitokia: buvusi ilgametė mokyklos vedėja Rita Štuopienė, daugiau negu dešimt metų sėkmingai vadovavusi ne tik mokyklai, bet buvusi pagrindinė šios šventės rengėja, perdavė savo pareigas mano mamai Gailai Narkevičienei. Mano mama taip pat jau daug metų dirba mokykloje – nuo tada, kai aš ją pradėjau lankyti. Buvau pripratusi matyti ją visada besirušiančią pamokoms, skubančią į klasę, todėl nenustebau, kai ji buvo paskirta vedėja. Pamačiau, koks lengvas vedėjos darbas, kiek daug pareigų ir atsakomybės ji turi! Tie, kas pažįsta mano mamą, žino, kad ji labai uoli, nepasitenkina šiaip sau atliktu darbu, visada siekia tobulumo. Mano mamai daug padėjo visi mokytojai, mokyklos tėvų komitetas, kiti tėveliai, o aš padėjau scenoje ir užkulisuose vaikams.

Šių metų kalėdinį renginį pradėjo Boston lietuvių parapijos klebonas kun. Steponas Žukas, perskaitydamas Dalios Žibaitienės eilėraštį „Kalėdų žvaigždė”. Po to vaikai, apsi- rengę nuostabiausiais kostiumais, lipo ant scenos vaidinti. Šių metų

Boston lituanistinės mokyklos mažieji artistai.

vaidinimui „Aukštinė girlianda” scenarijų pagal Agnės Varatinskaitės knygėlę parašė Sonata Jakubėnienė. Aš su nuostaba stebėjau, kaip viskas gražiai „sustojo” į savo vietas: scenos dekoracijos, kostiumų padarymas, darbas su vaikais, scenos apšvietimas ir garsas... Buvęs mūsų mokyklos mokinys Saulius Šležas, dabar kolegijos studentas, studijuojantis teatro garso ir šviesos operatoriaus specialybę, sutiko mums padėti. Kaip gražiai viskas atrodė scenoje, buvo panašu į tikrą teatrą! Man buvo labai smagu, kad manęs klausė patys mažiausi artistai, kuriuos turėjau atvesti į sceną ir iš jos išvesti. Aš jaučiausi beveik kaip tikra mokytoja.

Ne tik man, bet ir visiems mano draugams buvo džiugu, jog į šių metų šventę atėjo daug žmonių. Jų buvo pilna Boston Piliečių klubo salė. Jautėme šventišką nuotaiką ne tik dėl to, kad salėje puikavosi nuostabi mūsų mokyklos jaunesniųjų klasių vaikų darbeliais papuošta eglutė, bet ir todėl, kad buvo ištarta daug nuoširdžių padėkos žodžių visiems mokyklos mokytojams, tėvų komitetui, tėveliams, buvusiai mokyklos direktorei R. Štuopienei bei dabartinei vedėjai, mano mamai G. Narkevičienei.

Mano draugams ir man buvo smagu po gausių vaišių žaisti su vaikais lietuvių liaudies žaidimus, kuriems vadovavo mūsų mokyklos

mokytojos Irena Šebedienė ir Dana Vainauskienė.

O dienos pabaigoje, kai nutilo šventės šurmuly, kai vaidinimas praėjo puikiai, kai Kalėdų senelio dovanos jau buvo išdalintos, aš pagavau save galvojant, kad labai džiaugiuosi, jog galėjau dalyvauti kalėdinės eglutės šventėje ir padėti viskuo, kuo galiu. Po šios šventės supratau, jog ateityje ir aš norėčiau dirbti lituanistinėje mokykloje bei lietuvių bendruomenės labui.

Kristina Narkevičiūtė
Boston lituanistinės m-los
abiturientė

„Esame vieni dėl kitų” (kun. A. Saulaitis, SJ)

Kasmet gruodis yra ypatingas metas mokykloje, tai gražiausių metų švenčių – Šventų Kalėdų ir Naujųjų metų laukimo metas. Kalėdos – tai tarsi naujo gyvenimo pradžia. Iš tiesų, ar gali būti gražesnė paslaptis už tą, kuri neša viltį, meilę, ir džiaugsmą. Švenčių visi laukia su ypatinga nuotaika, džiugiu nusiteikimu, noru dalinti vienas kitam gerį ir rengdami Kalėdų šventę mokykloje.

Pamokų ir būrelių metu puošiamos klasės, daromos Kalėdinės dekoracijos, sveikinimai artimiems žmonėms, rašomi laišukai Kalėdų seneliui. Tai metas, kai visi – mokiniai ir mokytojai– drauge dirba, skleisdami gerą nuotaiką ir nuoširdumą.

Gruodžio 17 d. Maironio lituanistinėje mokykloje (MLM), Lemont, vyko Kalėdų šventė, į kurią buvo pakviesti tėveliai, administracija, ir kiti svečiai. Šios šventės metu mokiniai vaidino, dainavo ir deklamavo eilėraščius.

Ryte visi rinkosi Lietuvių Fondo salėje, kur vyko aukštesniosios mokyklos Kalėdų „karnavalas”. Šventė prasidėjo rimtąja dalimi, kurios metu buvo prisiminta Kalėdų ir jų šventimo reikšmė. Dešimtokai uždegė žvakes, perskaitė Kalėdų kilimo istoriją, deklamavo eilėraščius. Po rimtosios dalies prasidėjo linksmoji, kurios metu septintų, aštuntų, ir devintų klasių mokiniai rodė savo paruoštus vaidinimus. Kiekviena klasė ilgai ruošėsi savo išpūdingiems pasirodymams ir tikrai nustebino visus žiū-

rovus.

Po linksmybių mokiniai, mokytojai ir tėveliai kartu susėdo prie simbolinio Kūčių stalo, dalinosi kalėdaičiais, valgė paruoštus Kūčių patiekalus. Visi džiaugėsi artėjančiomis šventėmis, reiškė vienas kitam gražiausius jausmus ir išsakė nuoširdžiausius linkėjimus.

Pasibaigus aukštesniosios mokyklos pasirodymui, visi rinkosi PLC didžiojoje salėje, kur vyko pradinės mokyklos kalėdinė šventė. Čia buvo padaryta pati tikriausia Praktinė – kūdikėlio Jėzaus gimimo Betliejuje vaizdelis. Pagal seną tradiciją MLM pradinės mokyklos kalėdinės šventės pagrindiniai rengėjai yra šeštos klasės mokiniai. Jie šiemet paruošė trumpą vaidinimą apie Kristaus gimimą. Tai atskleidė šv. Kalėdų šventės prasmę ir tarsi dar kartą atsakė į visiems žinomą klausimą, kodėl visas katalikiškas pasaulis švenčia šv. Kalėdas ir kokia yra tikroji šios šventės prasmė.

Kiekviena klasė, pradedant priešdarželinėmis ir baigiant šeštomis, paruošė pasirodymus su dainelėmis. Ar žinote kiek iš viso buvo atlikėjų? Nei daug, nei mažai– 370 vaikų! Visa salė įdėmiai žiūrėjo ir džiaugėsi matydami mažuosius, pasidabinusius įvairiaspalviais kostiumais, dainuojant išmoktas daineles.

Tokios ilgai lauktos Šventės suvienija visus ir primena visiems, kuo svarbios yra Kalėdos. Taip pat suteikia daugiau optimizmo ir jėgų siekti

Kalėdinė šventė Maironio lituanistinėje mokykloje, Lemont.

Simonos Stankevičienės nuotr.

užsibrėžtų tikslų. Nuoširdžiai dėkame visiems padėjusiems surengti Kalėdų šventes mūsų visų lietuviško-

je mokykloje.

Maironio lituanistinės mokyklos redakcija

Amerikiečių rašytojas Bill Bryson: „Mažiausiai žinome apie mums įprastus daiktus“

Kaip druska ir pipirai tapo mums įprastu prieskoniu deriniu? Kodėl standartinė šakutė turi keturis dantukus? Kodėl taip paplito laiptai?

Tai tik keletas įdomybių, apie kurias pasakojama naujausioje Bill Bryson (g. 1951), skaitytojų mylimo amerikiečių keliautojo, žurnalisto, mokslo populiarinimo veikalo autoriaus knygoje „At Home: A short history of private life“ („Namie. Trumpa privataus gyvenimo istorija“. „Tyto alba“, 2011). Pažerdamas krūvą žavingų, mažai žinomų faktų ir istorijų, Bill Bryson kiekvienam erdvaus Viktorijos laikų pastato kambariui skiria po vieną knygos skyrių, kaskart naujai atverdamas neišsemiamą Pandoros skrynią, kupiną galimybių ir stebuklų.

Kas geriau mums galėtų papasakoti šiuolaikinių namų evoliucijos istoriją, jei ne B. Bryson, įdomus ir sąmojingas rašytojas, išsiugdęs puikų gebėjimą patraukliai dėstyti įvairiausias temas – pradedant kelionių knygomis apie paslaptiškiausias Australijos vietoves ar žygį pėsčiomis Apalačų taku iki mokslo populiarinimo tekstų „beveik apie viską“ ir knygų apie kalbą ir jos vartojimą.

Naujausios jūsų knygos „Namie“ tyrinėjimų objektas – namai, mūsų gyvenamoji erdvė. Esate parašęs knygų apie aplankytas vietas, taip pat ir tokių veiklų kaip „Trumpa istorija beveik apie viską“. Kas jus įkvėpė parašyti knygą apie namus?

Mane sukrėtė faktas, kiek mažai žinau apie mus supančių daiktų istoriją, pamaniau, kad būtų įdomu patyrinėti tai, ką laikome savaime suprantamu – būtiniausius daiktus, su kuriais kasdien susiduriame.

Kada supratote, kad pasakojimai apie šaldytuvus ar dūmtraukius gali būti nepaprastai įdomūs?

Visada laikiausi požiūrio, kad kone viskas įdomu, jei tik atveri savo protą ir pasistengi išigilinti ir pažiūrėti naujai.

Knygoje „Namie“ į daugybę smulkmenų pažvelgėte tarsi per mikroskopą, bet ar yra kokia nors įdomi detalė, kuri jus patį labiausiai apstulbino?

Labiausiai nustebau suvokęs, kiek daug laiko mums, žmoniškosioms būtybėms, prireikė įsikurti patogiai. Atrodytų, patogumas – tai, ko siekiame iš prigimties, tačiau iš tikrųjų didžiąją dalį žmonijos istorijos žmonių gyvenimo sąlygos buvo labai prastos, net pasiturintieji šalo, kentėjo nuo nuolatinės drėgmės, buvo apgailėtinaai neraštingi. Kaip jau rašiau knygoje, privataus gyvenimo istorija iš tikrųjų yra istorija apie tai, kaip žmonija pamažu atrado patogumus.

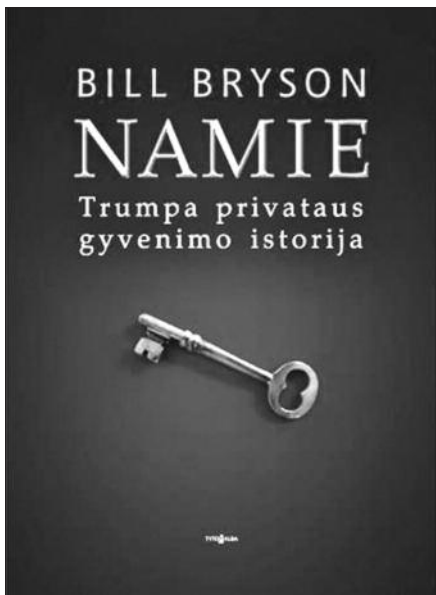
Daugelis skaitytojų jus pažįsta kaip kelionių knygų autorių. Ar knygą „Namie“ irgi vertinate kaip kelionių pasakojimą, turintį istorinės literatūros savybių?

Manau, taip, bet remiantis tokiu vertinimu, visos knygos tam tikra prasme yra kelionių knygos, ar ne? Iš esmės ši knyga nuo mano visų knygų apie keliones skiriasi tuo, kad čia aš nė karto nepasigėriau ir neapsikvailinau.

Jei jums būtų tekę gyventi prieš tūkstantį metų, kaip mano-

te, kokio šiuolaikinių namų elemento pasigestumėt labiausiai?

Man labiausiai trūktų apšvietimo. Kiekvienas turėtų karta pasėdėti žvakės šviesoje ir pamėginti įsivaizduoti, kad tokie gali būti visi vakarai. Ko gero, vien nuo tokios minties galima išsikraustyti iš proto. O juk didžiąją dalį žmonijos istorijos viena vienintelė žvakė ir buvo tas šviesos šaltinis, kuriuo naudodavosi dauguma namų ūkių.

Esate gimęs JAV, gyvenote North Yorkshire (Didžioji Britanija). Kokie prisiminimai iš tų laikų jums mieliausi?

Man patinka tos vietos, o Yorkshire slėnių nacionalinis parkas man tiesiog pakerėjo. Raudonų ir žalių slėnių dermė – kažkas nepaprasta. Mėgstu važinėti po tas kalvas. Man tikrai patinka jorkšyriečiai – jie laimingi žmonės. Mano vaikai baigė pradinę mokyklą Yorkshire: gyvendami ten mes buvome labai laimingi. Išsaugojau gražių prisiminimų.

Ką tokio turi Yorkshire, ko nėra niekur kitur?

Turbūt nieko, bet Yorkshire kai kurie dalykai taip puikia dera, tokio derinio – žmonių ir peizažų – nerasi niekur kitur. Mano širdyje ta jis visada užims ypatingą vietą, nes aš ten gyvenau, kurį laiką – ir tai labai svarbus laikotarpis – buvau jo bendruomenės dalis.

Kaip apibūdintumėte Londoną?

London – didingiausias pasaulio miestas. Jame viskas dera. Viena vertus, jis pasižymi turtinga istorija, kita vertus, šiais laikais tai nepaprastai svarbus miestas. Pasaulyje – tik keletas miestų, galinčių vadintis pasaulinės reikšmės miestais. New York, Paryžius ir London kaip tik tokie. London turi dar daugiau privalumų: čia yra ne tik istorinių pastatų, bet ir parkų: nesunku rasti ramią vietelę – kaip tik tai London suteikia jaukumo. Turiu galvoje, kad gali rinktis jo triukšmingąją pusę arba pasitraukti į atkampesnę vietą, rasti ramybės oazių, nes London nestinga vietų, kur pasijunti it mažame kaimelyje.

Esate gyvenęs daugelyje vietų. Ar turite minčių, kur norėtumėt galiausiai apsistoti visam laikui? O gal tiesiog laikote save pasaulio piliečiu?

Ko gero, esu pasaulio pilietis, bet šiuo metu gyvenu Britanijoje, ir, manau, čia liksiu, – jei tik man leisite, būsiu labai laimingas.

Kiek žinau, prieš tapdamas rašytoju, dirbote žurnalistu. Kas

jus paskatino mesti žurnalistiką ir imtis rašytojo darbo?

Fleet Street esu dirbęs keliuose laikraščiuose redaktoriumi. Dažnai dirbdavau naktimis, kasdien iš užmiesčio važiuodavau į London sustyguoti laikraščio leidybą. Galiausiai pavargau nuo visko. Mano darbo diena baigdavosi 22:30 val. v. Sukaupiau drąsą ir mečiau darbą, nusprendęs užsidirbti pragyvenimui rašydamas. Man pasisekė – tapau populiariu rašytoju. Metus redaktoriaus darbą apėmė nuostabus jausmas, – nėra geresnio būdo užsidirbti pragyvenimui, nei rašyti kelionių knygas.

Bill Bryson.

<http://minnesota.publicradio.org> nuotr.

Kokių patarimų duotumėt pradedantiems rašytojams?

Pagrindinis patarimas būtų – tiesiog rašyti. Yra daug žmonių, kurie vis kalba apie knygą, kurią ketina rašyti, bet niekaip jos nepradeda. Kol

nepradedi rašyti, nėra kito būdo išsiaiškinti, geras tu rašytojas, ar ne. Gaunu daug laiškų iš žmonių, kurie prašo patarimo, kaip rašyti knygą. Užuot man rašę, verčiau pradėtų rašyti knygą. Atrodo, žmonės tai pamiršta. Nebijokite, kad jūsų rankraštis bus atmestas. Yra daugybė priežasčių, kodėl knygos ar straipsniai atmetami. Nesijaudinkite dėl to – čia nėra nieko asmeniška.

Apie ką buvo jūsų pirmas išspausdintas straipsnis?

Patį pirmą mano straipsnį išspausdino JAV žurnalas „Sports Illustrated“. Jis buvo apie firmos „Purdey“ gaminamus šratinius šautuvus. Jie daromi pagal užsakymą ir yra vieni brangiausių ginklų pasaulyje. Aprašiau jų atsiradimo istoriją ir paaiškinau, ką žmogus gauna už tuos pinigus.

Humoras – neatskiriama jūsų knygų dalis. Ar jaučiate pareigą būti sąmojingas? Ir kaip jums pavyksta persunkti humoru savo tekstus?

Humoras visada pareikalauja iš manęs daug pastangų, o įpinti jį ten, kur kalbama apie rimtus dalykus, visų sunkiausia, bet, man atrodo, kad humoras – kaip niekas kitas – priartina tekstą prie skaitytojo.

Jūratė Dzermeikaitė

parengta pagal

<http://blog.bookpassage.com>

Bernardinai.lt

Jau saulelė vėl atkoppdama budino svietą

Paroda K. Donelaičio 300 metų gimimo jubiliejui paminėti

Sausio 13 d. galerijoje „Meno parkas“ (Rotušės a. 27, Kaunas) bus atidaryta paroda „Jau saulelė vėl atkoppdama budina svietą“, skirta Kristijono Donelaičio 300 metų gimimo jubiliejui paminėti.

Parodą sudaro specialiai dvylikai menininkų šia tema užsakyti kūriniai, taip pat ir kitų norinčių dalyvauti parodoje tapytojų kūriniai.

Parodos *motto* – Donelaitis ir jo epocha, jo literatūrinis palikimas, „Metų“ interpretacija. Poema „Metai“ yra įtraukta į Europos literatūros meno pažibų sąrašą. 2014-ieji metai, kai bus minimos 300-sios rašytojo gimimo metinės – Lietuvoje paskelbti K. Donelaičio metais. K. Donelaitis ir M. Mažvydas – dvi didelės asmenybės, tiltai, kurie jungia Lietuvos istorinę atmintį su Prūsija. Šalia nutautintos ir dabar jau išnykusios prūsų tautos ištisus šimtmečius gyveno lietuviai, Prūsijoje buvo išspausdinta pirmoji lietuviška knyga. Be K. Donelaičio neišsivaizduojamas mūsų tautos literatūrinis palikimas.

Kaip šiandien menininkai vaizduoja K. Donelaitį ir jo epochą, jo kūrybą? Kaip mes sugebame į tai pažvelgti pro laiko dulkes, nutrindami nuo mokyklos suolo uždėtą scholastinį apnašą?

Į tuos klausimus bando atsakyti vieni įdomiausių vidurinės ir jaunosios kartos Lietuvos menininkų: D. Kasčiūnaitė, M. Jankus, L. Liandzbergis, R. Filistovičius, A. Tornau, S. Maslauskaitė, P. Juška, Z. Augustinas, L. Cicėnas, E. Gineitytė, A. Kirvelytė, P. Jurkšaitytė, A. Pakalka, I. Budrytė, A. Baltrūnas, K. Dineikai-

tė, S. Skrabulis ir kiti.

Tikimės, kad šių tapytojų kūryba praplės ir praturtins žiūrovo susikurtą K. Donelaičio asmenybės, jo kūrybos ir laikmečio įvaizdį bei mums primins mūsų istorinio palikimo svarbą.

Ši paroda yra tęstinio projekto dalis, visas projektas vyks ketverius metus, o 2014 metais, kai minėsime poeto jubiliejų, bus surengta didelė tapybos, skulptūros ir grafikos paroda, bus išleistas katalogas.

Parodos kuratorė – Arūnė Tornau. Paroda veiks iki vasario 3 d.

Galerijos „Meno parkas“ info

Kristijono Donelaičio muziejus Tolminkiemyje (Kaliningrado sritis).

Rimanto Lazdyno„Wikimedia Commons“ nuotr.

Ruošia Nijolė Nausėdienė • El. paštas: nausediene@aol.com

MŪSŲ STALUI

PERSIMONAI – ŽIEMOS VAISIAI

Persimonas (angl. *persimmon*) – čia tai bent vaisius! Deja, nelabai daug kas iš lietuvių jį pažįsta ir jį perka. Sykį paragavusi šio vaisiaus Kaukaze, ilgėjau si jo, jis mane tiesiog užkariavo.

Persimonas turi išties begalę epitetų: „gurmanų pasirinkimas“, „oranžinė saulė“, „kiniškas persikas“... Nereikia pamiršti, kad jis vadinamas ir „dievų maistu“. Legenda byloja, kad pirmieji persimonų paragavo dievai ir nusprendė jais pasidalyti su žmonėmis. Garsas apie šiuos oranžinius vaisius greitai paplito po visą Aziją.

O štai europiečiai ilgą laiką persimonams buvo abejingi. Maža to, laikė juos nevalgomais. Vėliau paaiškėjo, kad tiesiog per anksti juos nuskindavo – nesulaukę, kol persimonai visiškai sunoks (tai įvyksta lapkritį–gruodį). Bet kai pagaliau paragavo prinokusių vaisių, pripažino: iš tikrųjų – dievų maistas...

NEGINČYTINA NAUDA

Remiantis įvairiais šaltiniais, pasaulyje priskaičiuojama nuo 200 iki 500 persimono rūšių. Persimonai auga Kaukaze, Graikijoje, Izraelyje, Ispanijoje, Amerikoje, Australijoje ir net Himalajuose! Kai kurių medžių amžius siekia 300–500 metų. Be to, daugelyje Rytų šalių auginami ne tik saldūs, bet ir aitrūs vaisiai, nes „nėskaniųjų“ augalų mediena pasižymi ypatingu tvirtumu. Senovėje ji varžėsi su auksu ir dramblio kaulu. Kinijoje, Graikijoje ir Egipte iš jos net buvo gaminamos dievų statulos ir įvairūs kulto daiktai.

Persimonai ir dabar vertinami dėl medienos, tačiau tikrąją šlovę jiems pelnė vaisiai. Tie gyvenimo džiaugsmą spinduliuojantys oranžiniai kamuoliukai tapo geidžiamais žiemos svečiais ant mūsų stalo, mažumėlę į šoną nustūmę net tradicinius obuolius. Kas gi tokio ypatingo yra tame rytietiška vaisiuje? Persimonas – puiki tonizuojamoji priemonė, padedanti įveikti žiemos melancholiją, nuovargį ir apatiją. Jau vien šių ryškia spalva švytinčių vaisių išvaizda suteikia energijos, žvalumo! Vaisių minkštymas tiesiog pertekęs vitaminų ir vertingų mineralinių medžiagų, būtinų normaliai nervų sistemos ir viso organizmo veiklai: magnio, jodo, geležies, B grupės vitaminų, beta karoteno (viena vaisiuje – maždaug 70 proc. vitamino A paros normos), vitamino C. Du persimonai per dieną – ir nuovargį kaip ranka nuims!

Šie vaisiai naudingi žmonėms, sergantiems širdies ir kraujagyslių ligomis, nes juose daug kalio. Be to, persimonai naikina patinimus, mažina kraujospūdį, švelniai šalina iš organizmo nereikalingus skysčius. Jie saugo ir nuo aterosklerozės – patariama suvalgyti 100 g prinokusio minkštimo per dieną.

Persimonai – tikras atradimas nėščioms moterims. Pirmiausia dėl to paties šlapimo varomojo poveikio. Antra, persimonuose daug geležies. Trečia, persimonuose gausu jodo, reikalingo ir būsimai mamai, ir jos vaikeliiui.

Šie oranžiniai vaisiai padeda kovoti su peršalimu ir infekcijomis. Sunokusio persimono sultis praskieskite šiltu vandeniu (vienam vaisiui reikės maždaug 3 šaukštų vandens) ir skalaukite gerklę. Taip pat manoma, kad medžiagos, esančios šiuose rytietiškuose vaisiuose, padeda kovoti su žarnyno lazdele ir auksiniu stafilokoku. Padeda sutrikus žarnyno veiklai – juk persimonai pasižymi vidurių kietinamuoju poveikiu.

Persimonai – vertingas antioksidantas. Juose esantis vitaminas A ne tik stiprina imunitetą, palaiko odos ir akių sveikatą, bet ir saugo organizmą nuo vėžio ląstelių.

„Oranžinės saulės“ nepakeičiamos dietologijoje. Saldūs vaisiai puikiai malšina alkį, be to, nekenkia figūrai. Jeigu kaunatės su antsvoriu, į savo dietą būtinai įtraukite šiuos vaisius. Tiesa, prisivalgyti daug persimonų vis dėlto neverta. Ir ne todėl, kad baimintis reikėtų dėl nereikalingų kilogramų, o dėl to, kad persimonai gali turėti ir nepageidaujamą poveikį. Sveikiems žmonėms medikai siūlo suvalgyti 2–3 saldžius vaisius per dieną (ne vienu prisėdimu, o per

rudos juostelės, tai reiškia, kad vaisius labiau prinokęs. Jeigu ant persimono aptikote neaiškių dėmių, tai nėra sunokimo požymis. Ko gero vaisius pradėjo gesti.

Nepirkite kietų vaisių, pirmenybę teikite tiems, kurių šonai – minkšti. Beje, paprastai vaisiams neleidžiama kaboti ant medžių tol, kol jie visiškai sunoksta. Jie nuskinami anksčiau, nes pervežti prinokusius persimonus – problematiška: jie labai minkšti ir švelnūs. Tad jeigu nupirkote persimonų, o šie pasirodė neprinokę (tokie vaisiai iš tikrųjų net burną sutraukia), palaikykite juos maišelyje kartu su obuoliais – jie padės persimonams greičiau sunokti.

ORANŽINĖ KOSMETIKA

Persimonas padės jums išsaugoti ne tik sveikatą, bet ir jaunystę – jie maitina ir drėkina odą, pašalina vitaminų ir mineralų trūkumą. Įsidėmėkite keletą receptų.

Išsausėjusios odos kaukė: Nuvalykite veidą, tada ant odos uždėkite sunokusio persimono minkštimo (išskyrus akių sritį). Kaukę palikite 10

kelis kartus). O štai sergantiesiems diabetu ir tiems, kurie kenčia nuo virškinamojo trakto ligų, su persimonais derėtų elgtis atsargiai. Pirmiesiems – dėl aukšto glikemijos indekso, antriesiems – dėl žarnyno nepraeinamumo, ypač jei žmogus turi polinkį į vidurių užkietėjimą. Ypač pavojingi sergantiems opalige ir gastritu žmonėms neprinokę, aitrūs vaisiai, būtent jie sukelia nemalonius padarinius.

KAIP IŠSIRINKTI?

Kaip išsirinkti prinokusį persimoną, kad netektų savo skrandžio kankinti pusžaliais vaisiais? Žiūrėti į formą – beprasmiška: ji priklauso nuo rūšies ir gali būti pati įvairiausia (apvali, plokščia, net kampuota). Spalva – taip pat ne rodiklis: ji varijuoja nuo gelsvai oranžinės iki rausvai rudos. Dydis irgi nedaug ką pasako: kai kurių rūšių persimonai gali būti teniso kamuoliukų dydžio, kiti – vos tilpti į delną. Užtat dėmesį reikia atkreipti į vaisių žievelę. Sunokusių vaisių odelė būna plona, beveik permatoma. Be to, ant odelės atsiranda

minučių, paskui nuplaukite šaltu vandeniu. Oda suminkštės, taps švelni ir stangri.

Riebios odos kaukė: Jeigu jūsų poros išsiplėtusios ir dažnai atsiranda spuogų, pasigaminkite tokią kaukę: prinokusio persimono minkštimą sumaišykite su kiaušinio tryniu iki vientisos masės ir užtepkite ant veido 20–30 minučių. Nuplaukite vos šiltu vandeniu.

KELETAS GAMINIMO RECEPTŲ:

Persimonų ir varškės desertas su medumi

Reikės: 4 didelių persimonų, 3/4 sv varškės, 2 šaukštų riebios grietinės, 2 šaukštų cukraus, 2 šaukštų medaus, rudojo cukraus, mėtų lapelių.

Varškę, grietinėlę ir cukrų suplakite plaktuvu. Gautą masę sudėkite į desertines taures. Virš vandens garų ištirpinkite medų. Supjaustykite griežinėliais persimonus, apibarstykite juos ruduoju cukrumi, sudėkite į keptuvę ir laikykite ant mažos ugnies, kol cukrus pradės tirpti. Karštus persimonus sudėkite ant varškės

masės. Ant viršaus užpilkite šilto medaus ir papuoškite mėtų lapeliais.

Varškėčiai su persimonais

Reikės: 6 vidutinio dydžio persimonų, 1 sv varškės, 4 šaukštų cukraus, 1/2 puodelio miltų, druskos, maltų džiovintų aliejais.

Persimonus nulupkite ir smulkiai supjaustykite. Varškę sutrinkite su cukrumi, suberkite miltus, pagardinkite druska ir sudėkite susmulkintus persimonus. Viską gerai išmaišykite. Iš gautos masės formuokite nedidelius paplotėlius. Apvoliokite juos džiovintuose (arba miltuose) ir iš abiejų pusių kepkite augaliniame aliejuje.

Švelnus varškės apkepas su persimonais

Reikės: 2 persimonų, 1 sv varškės, kiaušinio, 1/2 puodelio manų kruopų, 2 šaukštų sviesto, 2 šaukštų cukraus, 2 šaukštų grietinės, šaukštelio vanilės, džiovintų.

Į pertrintą varškę įdėkite manų kruopų, įmuškite kiaušinį, įberkite cukraus, vanilės, gerai išmaišykite ir palikite pusvalandžiui pastovėti. Persimonus supjaustykite smulkiais kubeliais ir įmaišykite į masę. Kepimo formą patepkite sviestu ir pabarstykite džiovintais. Tuomet į ją sudėkite varškės masę ir aptepkite grietine. Kepkite orkaitėje maždaug 30 minučių. Kai pabaigs kepti, apiekit apkepą medumi ar skysta uogiene.

Ryžių pudingas su persimonais

Reikės: 4 puodelių ryžių (išvirtų), puodelio cukraus, 1/3 puodelio miltų, šaukštelio vanilės ekstrakto, 1/4 puodelio razinų, 2 puodelių persimonų (minkštimo), 1 1/4 puodelio pieno, kiaušinio, 3/4 puodelio susmulkintų riešutų.

Virtus ryžius sumaišykite su persimonų minkštumu, palikite pastovėti. Į kitą indą suberkite cukrų, miltus, įdėkite išplaktą kiaušinį, įpilkite pieno, vanilės ekstrakto. Abu mišinius sudėkite į vieną dubenį ir gerai išmaišykite. Tuomet suberkite riešutus ir razinas, išmaišykite dar kartą. Į riebalais pateptą formą sukrėskite paruoštą masę. Kepkite 370 F temperatūros orkaitėje 45 minutes.

Blyneliai su persimonais

Reikės: 2 persimonų, puodelio miltų, kiaušinio, 1,5 puodelio pieno, 2 šaukštų sviesto, 2 šaukštų cukraus, pusės šaukštelio druskos, 2 šaukštelių kepimo miltelių, medaus, po žiupsnelį cinamono ir kardamono.

Persimonų minkštimą sumaigykite ir sutrinkite iki vienalytės masės. Dideliame dubenyje sumaišykite miltus, cukrų, kepimo miltelius, druską, prieskonius. Atskirai išplakite kiaušinį, įpilkite pieno, ištirpinto (tačiau kiek atvėsusio) sviesto, sudėkite sutrintus persimonus. Abu mišinius sukrėskite į vieną dubenį ir gerai išmaišykite. Blynelius kepkite aliejumi pateptoje keptuvėje. Patiekite pagardinę šaukšteliu medaus.

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Vilnius (ELTA) – Keturis mėnesius Baltijos šalių oro erdvę saugojusius Danijos karių pakeitė vokiečiai, kurie budės su šešiais vienviečiais naikintuvais. Lietuvos karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Šiauliuose surengtos NATO oro policijos misijoje dalyvaujančių karinių vienetų pasikeitimo iškilmės. Jose dalyvavo Lietuvos, Vokietijos, Danijos, Estijos, Latvijos kariuomenių, Šiaulių miesto ir rajono atstovai. Tai bus penktas kartas, kai šioje misijoje dalyvaus Vokietijos karinių oro pajėgų kariai. Jie Lietuvoje tarnaus keturis mėnesius. **ELTA** nuotr.

Bus vertinamas diplomatų darbas

Vilnius (BNS) – Užsienio reikalų ministerija žada, kad įvedus naująją darbuotojų vertinimo tvarką, visi diplomatai bus vertinami kasmet. Pirmosios atestacijos rezultatus tikimasi gauti vasario mėnesį. „Vertinami visi diplomatai nuo žemiausios atašė pareigybės iki ambasadorių ir viceministrų. Anksčiau atestacija vykdavo kas trejus metus, ambasadoriai ir viceministrai nebūdavo vertinami“, – sakė užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis.

Pasak jo, ministerijos kolegijos patvirtintoje reformoje numatyta, kad prastai įvertinti diplomatai smuks karjeros laiptais. Be to, ministro teigimu, panaikinama galimybė kažkam be eilės gauti aukštesnes pareigas. „Anksčiau kartais būdavo taip, kad per metus kitus sekretorė tapdavo ambasadore“, – sakė A. Ažubalis. Ministro teigimu, vertinant

diplomatus dalyvaus ne tik tiesioginiai vadovai, bet ir kiti darbiniais santykiais susiję kolegos, o viršininė kė vertins ir jo pavaldiniai.

Dėl diplomatų vertinimo, jų skyrimo ir galimos politikų įtakos URM ne kartą yra sulaukusi kritikos. Neseniai spaudoje pasirodė keletas straipsnių, kuriuose griežtai įvertinti ir A. Ažubalio sprendimai. Kaip rašyta „Lietuvos ryto“ interneto svetainėje paskelbtame rašinyje, nepaisant A. Ažubalio pažadų pakeisti padėtį, kai diplomatai pernelyg ilgai negrįžta iš užsienio, abejotinų pavyzdžių yra ir dabar. A. Ažubalis priekaištus vadina nepagrįstais. Ministro teigimu, būtent jo siūlymu įtvirtinta, kad ambasadorius gali dirbti užsienyje ne ilgiau nei penkerius metus, o esant tarnybinei būtinybei darbas užsienyje gali būti pratęstas ne daugiau nei trejiems metams.

Valstybės gynimo tarybai siūloma svarstyti emigracijos klausimą

Vilnius (ELTA) – Partijos Tvarka ir teisingumas vadovas, europarlamentaras Rolandas Paksas siūlo Valstybės gynimo tarybai svarstyti emigracijos problemą. „Emigracijos mastai pastaruoju metu tokie, kad tai jau kelia tiesioginį pavojų valstybės nacionaliniam saugumui. Dar dešimtmetis kitas tokios politikos – ir valstybės gali paprasčiausiai nelikti. Manau, būtina nieko nelaukiant rinktis Valstybės gynimo tarybai, kuri turėtų svarstyti emigraciją skatinančias priežastis ir įpareigotų valdžios institucijas jas pašalinti“, – sakė R. Paksas.

Naujausiais statistikos duomenimis, kuriuos pateikia Europos Komisija, emigracijos mastai iš Lietuvos per praėjusius metus buvo didžiausi tarp ES valstybių. Lietuvos statistikos departamentas yra linkęs sutikti su tokia nuomone, tačiau yra ir manančių, kad Briuselio statistika yra iškreipta ir ja negalima pasitikėti. Pasak Briuselio ekonomistų, Lietuva emigracijos rekordus muša jau antrus metus iš eilės. Su pesimistine nuomone sutinka ir Lietuvos statistikos departamentas.

Oficiali statistika skelbia, kad pernai per 11 metų mėnesių emigrantų buvo smarkiai daugiau nei užpernai – tada buvo sulaukta 79,000 emigracijos deklaracijų. Bet Statistikos departamento turima informacija ne visiškai tiksliai atspindi, kas užpernai vyko, mat išvykimą deklaravo ne tik emigruojantys, bet ir anksčiau Lietuvą palikę žmonės. Taip jie elgėsi paaiškęs, kad iš nedeklaravusiųjų bus reikalaujama sumokėti sveikatos draudimo mokesčių. Yra manančių, kad mokesčio išvengti norintys ilgamčiai emigrantai iškreipė ir pernyktę statistiką, todėl ir ES, ir Statistikos departamento turimi skaičiai nėra tikslūs. Kai kas įsitikinęs, kad statistiką iškreipia ir nauja emigracijos rūšis – sezoniniai emigrantai.

Kiek kitaip nei EK skaičiuoja ir Lietuvos bankas. Pasak jo specialistų, 2011 m. emigrantų iš šalies jau buvo pradėję mažėti. Tačiau bankas įspėja, kad tokia nuostata gali pasikeisti. Pasak Statistikos departamento, emigracija iš Lietuvos auga jau beveik dešimtmetį, atoslūgis jautėsi tik 2006–2007 m., prieš pat krizę. Vėliau emigracijos kreivė šovė aukštyn.

Lietuva bus atsakinga už Šiaurės ir Baltijos šalių bendradarbiavimą

Vilnius (LR ambasados JAV info) – Lietuva 2012 m. taps Šiaurės ir Baltijos šalių bendros veiklos centru – nuo sausio 1 d. Vilnius perėmė aštuonių Šiaurės ir Baltijos valstybių (Nordic Baltic Eight, NB8) bendradarbiavimo koordinavimą. NB8 veiklos koordinavimo svarbiausiais uždaviniais Lietuva pasirinko Baltijos šalių ir Šiaurės ministrų tarybos bendradarbiavimo stiprinimą, bendros Šiaurės ir Baltijos regiono informacinės erdvės plėtrą, didinant regiono žinomumą, ekonominių ir verslo ryšių bei santykių su ES Rytų partnerystės šalimis ir JAV stiprinimą.

Lietuvoje per metus planuojama surengti apie 50 įvairaus lygmens susitikimų ir renginių, kuriuose įvai-

riais lygmenimis dalyvaus už užsienio reikalų, finansų, ūkio, socialinių reikalų, krašto apsaugos, teisingumo, transporto sektorių atsakingų ministerijų bei valstybinių agentūrų atstovai, taip pat – valstybių vadovai bei parlamentarai. Planuojamas didžiausias renginys – NB8 šalių vadovų susitikimas Vilniuje balandžio 23 d. Į jį pakviesti Šiaurės ir Baltijos valstybių prezidentai ir ministrai pirmininkai. Rudenį numatytos šių šalių užsienio reikalų ministrų pasitarimai ir kiti svarbūs renginiai.

NB8 veiklą kiekvienais metais koordinuoja vis kita šalis narė. Lietuva šį vaidmenį perėmė iš Suomijos ir 2013 m. perduos Švedijai.

Pirmuosius respublikonų rinkimus Iowa valstijoje laimėjo M. Romney

Washington, DC (BNS) – Pirmuosius respublikonų kandidato į JAV prezidento pareigas rinkimus Iowa valstijoje tik aštuonių balsų persvara laimėjo buvęs Massachusetts valstijos gubernatorius Mitt Romney. Jis surinko 30,015 balsų, o buvęs senatorius Rick Santorum – 30,007. Trečias liko Kongreso narys iš Texas valstijos Ron Paul.

Taigi lieka visiškai neaišku, kas mes iššūkį dabartiniam prezidentui Barack Obama lapkritį vyksiančiuose rinkimuose. Remiantis apklausomis, 64 metų M. Romney laikomas pirmaujančiu visoje šalyje. Žinovai dėl jo ekonominių žinių vadina M. Romney vienu rimčiausių galimų dabartinio prezidento priešininkų.

Vadinamieji pirminiai rinkimai Iowa valstijoje turi tik simbolinę reikšmę. Kas laimi šioje valstijoje, dar toli gražu negali tikėtis būti išrinktas partijos kandidatu. Tačiau

Buvęs Massachusetts valstijos gubernatorius M. Romney. **EPA** nuotr.

blogai pasirodęs kandidatas gali prarasti finansinę paramą. Oficialiai respublikonų kandidatas į prezidentus, kuris lapkritį susikaus su antrosios kadencijos sieksiančiu demokratu B. Obama, bus išrinktas partijos suvažiavime Florida valstijoje rugpjūčio pabaigoje.

Patvirtinti nauji apribojimai Iranui

Washington, DC (BNS) – JAV prezidentas Barack Obama pasirašė svarbų šalies gynybos įstatymą, kuriuo bus pritaikyti nauji griežti apribojimai Iranui. Pagal šį įstatymą įmonės, bendradarbiaujančios su Irano centriniu banku, bus atjungtos nuo JAV finansų sistemos.

Vis dėlto B. Obama pabrėžė, kad jam kyla abejonių dėl įstatymo nuostatų, kuriose nustatomas elgesys su įtariamais užsienio teroristais. „Fak-

tas, kad aš apskritai remiu šį įstatymą, dar nereiškia, kad besąlygiškai sutinku su viskuo, kas jame išdėstyta“, – sakė B. Obama.

Įstatymui pritarta, kai vis labiau auga įtampa dėl Irano vykdomos branduolinės programos. Vakarai teigia, kad Iranas siekia išvysti pajėgumus branduoliniam ginklui gaminti, tuo tarpu pati šalis tvirtina, kad programa yra skirta tik taikiems energijos gamybos ir medicinos tikslams.

„al Qaeda“ ir Talibanas prašo Pakistano kovotojų vienyti prieš JAV pajėgas

Islamabadas (BNS) – Įtakingi „al Qaeda“ ir Afganistano Talibano vadovai paprašė Pakistano kovotojų pamiršti nesutarimus ir padėti kovojant su JAV vadovaujamomis pajėgomis Afganistane. Afganistano Talibanui vadovaujančios tarybos prašymu lapkričio ir gruodžio mėnesį Pakistano genčių regione buvo surengti du susitikimai su Pakistano kovotojų ir „al Qaeda“ vadovais.

Pagalbos prašymas gali reikšti, kad kovotojams Afganistane sunkiai sekasi pasiekti savo tikslus, arba, priešingai, jie nori suduoti kuo stipresnį smūgį iš šalies pasitraukiantiems JAV kariams. Tai suteiktų Ta-

libanui daugiau įtakos taikos derybų metu. Per susitikimus „al Qaeda“ vadai prašė Pakistano kovotojų, kad šie kovo mėnesį, kai prasidės pavasario kovų sezonas, Afganistano Talibanui atsiųstų daugiau žmonių. Pakistano Talibano atstovas sakė, kad kovotojai sutiko, bet tai nereiškia, kad jie nutrauks kovą prieš Pakistano vyriausybę.

Pakistano maištininkai jau seniai nesutaria dėl savo tikslų. Pakistano Talibanas siekia nuversti šalies vyriausybę, bet yra siuntęs dalį kovotojų ir į Afganistaną. Kitos Pakistano maištininkų grupuotės taikosi beveik vien tik į užsienio pajėgas Afganistane.

VERSLO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

LIETUVA

Nuo sausio 1 d. Lietuvoje įsigaliojo nekilnojamojo turto mokestis. 1 proc. mokestis bus taikomas brangiam fizinių asmenų nekilnojamajam turtui, kurio vertė viršija 1 mln. litų. Tikimasi, kad naujas mokestis užkirs kelią spekuliacijoms nekilnojamojo turto kainomis ir padės išvengti nekilnojamojo turto burbulų susidarymo, kai būsto kaina nepagrįstai viršija tikrąją jo vertę. Skaičiuojama, kad nekilnojamojo turto mokestis leis papildomai surinkti į biudžetą apie 30 mln. litų.

Nuo sausio 1 d. nebeliko lengvatinio 9 proc. pridėtinės vertės mokesčio (PVM) viešbučiams ir apgyvendinimo paslaugas teikiančioms įmonėms. Tai įteisino Seimas, priėmęs Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pataisas. Seimas atmetė ir kitus siūlymus dėl PVM lengvatų, pavyzdžiui, būtiniausiems maisto produktams, šviežiai mėšai, vaisiams ir daržovėms, gyvenamosioms patalpoms šildyti naudojamoms malkoms, anglims, vaikų automobilio kėdutėms bei dviratininkų šalmams ir kt. Lietuvos viešbučiai išsikovojo ilgai siektą PVM lengvatą 2010 m., tuomet šalies viešbučiai atgavo konkurencingumą regione, padidėjo viešbučių užimtumas, pajamos, įdarbinta daugiau žmonių. Pernai Lietuvą aplankė 1,75 mln., arba didžiausias turistų skaičius per visą šalies istoriją. Lietuva iš turistų uždirbo beveik 3 mlrd. litų.

Lietuvos eksportas praėjusių metų sausio–spalio mėn. siekė 57,443 mlrd. litų, importas – 64,756 mlrd. litų, arba atitinkamai 32,4 proc. bei 32,5 proc. daugiau nei per atitinkamą 2010 m. laikotarpį. Lietuvos užsienio prekybos deficitas palyginamuoju laikotarpiu padidėjo 32,7 proc. iki 7,313 mlrd. litų. Pernai svarbiausios Lietuvos eksporto partnerės buvo Rusija (16,1 proc.), Latvija (10,2 proc.), Vokietija (9,3 proc.) ir Lenkija (7,2 proc.), importo – Rusija (32,8 proc.), Vokietija (9,8 proc.), Lenkija (9,1 proc.) ir Latvija (6,6 proc.).

Šiais metais užsienio ir Lietuvos bendrovės, planuojančios investuoti į pastatų statybą, rekonstrukciją arba naujas gamybos linijas, vėl gali gauti ES paramą. Šiai finansavimo priemei, pavadintai „Invest LT-2“, numatyta 16,2 mln. litų suma, kuri galės būti didinama, jei pasirodys esanti populiari. Pagal ankstesnes programas paramos galėjo tikėtis tik užsienio investuotojai, „Invest LT-2“ lėšas galės gauti ir Lietuvos įmonės. Svarbiausios investicijų rėmimo sąlygos yra dvi: projektas turi būti įgyvendinamas ne penkiuose didžiuosiuose miestuose, be to, pati įmonė turės investuoti ne mažiau kaip 3 mln. litų. ES parama sieks 50 proc. projekto vertės, o investicijos probleminiuose regionuose bus papildomai skatinamos. Finansavimas bus skiriamas projektams, kuriuos įgyvendinus bus sukurta ne mažiau kaip 25 naujos darbo vietos. Parama nebus teikiama žemės ūkiui, alkoholio gamintojams,

laivų statykloms, sintetinio pluošto gamykloms (su išlygomis), teisinių paslaugų, didmeninės ir mažmeninės prekybos bendrovėms.

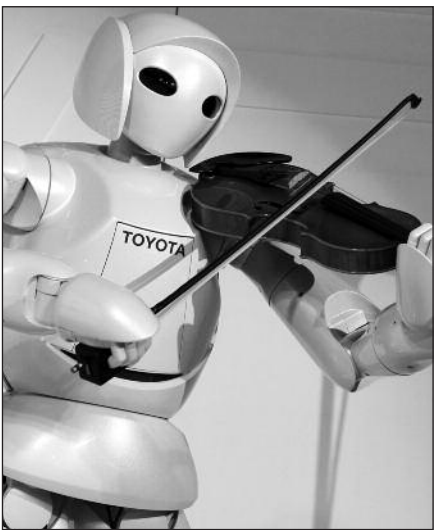
Viešoji įstaiga „Investuok Lietuvoje“, besirūpinanti tiesioginių užsienio investicijų pritraukimu, nuo šiol ne tik patars Lietuvoje verslą pradėti ketinančioms įmonėms, bet ir teiks pagalbą didesnėms Lietuvoje jau veikiančioms užsienio bendrovėms. „Vieno langelio“ principas bus taikomas, jei užsienio investuotojams prireiks pagalbos sprendžiant įvairius klausimus Lietuvos valdžios įstaigose, pavyzdžiui, gaunant leidimus, atliekant teritorijų planavimo ir žemėtvarkos darbus. Kvalifikuota pagalba bus teikiama Lietuvoje veikiančioms didelėms ir vidutinio dydžio įmonėms, kuriose daugiau nei 51 proc. kapitalo valdo užsienio investuotojai. Susidomėjusieji gali kreiptis į „Investuok Lietuvoje“ tel. 8-5-262-7438 arba el. paštu info@investlithuania.com

Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasirašė Alkoholio kontrolės įstatymo pataisas, kuriomis sugriežtinama alkoholinių gėrimų pardavimo tvarka, įvedami apribojimai tarai, vartojimui sporto renginių metu ir viešojo maitinimo įstaigose. Nuo sausio 1 d. restoranuose, kavinėse, baruose ir kitose viešojo maitinimo vietose draudžiama parduoti alkoholinius gėrimus išsinešti nuo 10 val. v. iki 8 val. r. Prekyba alkoholiniais gėrimais degalinėse turi būti nutraukta nuo 2016 m.

Aukšto rango Lietuvos pareigūnas pareiškė, kad šalis visais imanomis būdais sieks prisijungti prie euro zonos 2014 m., nepaisant prezidentės skepticizmo, praneša Dailijournal.net. Lietuvos premjero Andriaus Kubiliaus patarėjas Virgis Valentina-vičius pareiškė, kad Lietuva sugebės atitikti reikalavimus ir pasiekti vyriausybės nustatytą tikslą – prisijungti prie euro zonos 2014 m. Ekonomistų teigimu, Lietuvos ekonomikoje gali kilti biudžeto deficito ir infliacijos problemų, nes 2012 m. augimas sulėtės.

Sausį centralizuota šiluma brangesnė nei gruodį bus Vilniuje ir Kaune. Kituose didmiesčiuose šios paslaugos kaina nekis. „Vilniaus energijos“ teikiama šiluma gyventojams bus maždaug 1,3 proc. brangesnė nei gruodį, „Kauno energijos“ teikiama šiluma kainuos apie 3,07 proc. brangiau.

Lietuvos darbo biržos duomenų sąrašė metų pabaigoje buvo 224,400 bedarbių. Gruodžio 23–29 d. teritorinės darbo biržos bedarbio statusą suteikė 4,200 darbo ieškančių žmonių ir padėjo įsidarbinti 2,100 bedarbių, dar 300 bedarbių pradėjo veiklą, įsigiję verslo liudijimus.

Bankokas (ELTA) – Tailande surengta technologijų paroda, kuri, tikimasi, į šalį padės pritraukti investicijų. Tai pirmoji paroda po didelių potvynių, ja siekiama atstatyti pasitikėjimą šalimi. **EPA nuotr.**

Pasaulio akcijų rinkoms praėję metai buvo neramūs, dauguma jų smuko. Dėl revoliucijos Libijoje pirmoje metų pusėje naftos kainos smarkiai išaugo, aukso kaina pasiekė naujas aukštumas, nes investuotojai ieškojo saugių investicijų. Tuo tarpu euro kursas JAV dolerio atžvilgiu metus baigė žemiausiu lygyje per 15 mėnesių. Euro zonos skolų krizė padarė didžiulę įtaką pasaulio rinkoms.

Europos vadovai išpėjo, jog ateina sunkūs metai, nes daugelis ekonomistų spėja, kad Europą 2012 m. ištiks recesija. Vokietijos kanclerė Angela Merkel sako, kad Europa šiuo metu laiko „sunkiausią išbandymą per pastaruosius dešimtmečius“. Tačiau, anot jos, nepaisant skolų krizės, Europa dar labiau suartėjo. Prancūzijos vadovas Nicolas Sarkozy teigia, kad krizė dar nesibaigė, tuo tarpu Italijos prezidentas paragino aukotis dar labiau, kad ekonominės bėdos būtų išspręstos. Naujametiniai Europos vadovų pasisakymai pasirodė po to, kad BBC apklausė įtakingiausius ekonomistus, kurie tvirtino, kad žemynas į recesiją grįš pirmoje 2012 m. pusėje.

Britų naftos milžinė BP paprašė bendrovės „Halliburton“ – platformos „Deepwater Horizon“, sprogusios 2010 m., rangovės – padengti visas išlaidas ir nuostolius, patirtus dėl naftos nuotėkio Meksikos įlankoje. Kaip skelbiama britų bendrovės tinklalapyje, platformos sprogimo padariniams sutvarkyti išleista per 21 mlrd. dol. BP pareikalavo padengti ne tik visus nuostolius, bet ir prarastą pelną sumažėjus Makondo telkinio naudojimo projekto vertei. BP ir „Halliburton“ yra įsivėlusios į teisinį mūšį dėl žalos atlyginimo, BP mėgina pasidalyti atsakomybę ir su kitomis rangovėmis. Kai kurios jau pripažino savo kaltę.

Programišiai iš Saudo Arabijos įsilaužė į mažiausiai 400,000 izraeliečių kreditinių kortelių duomenis. Dauguma kortelių, į kurių duomenis

buvo įsilaužta, priklauso „MasterCard“, „Visa“ ir „American Express“ mokėjimo sistemos operatorėms. Programišiai taip pat puolė sporto televizijos ONE tinklalapį ir jame paskelbė visą slaptą informaciją apie kreditinių kortelių savininkus. Tinklalapyje paliktoje žinutėje programišiai teigė, jog šiais veiksmais siekiama palaužti „sionistų režimo“ finansų sistemą.

Naujų paraiškų gauti bedarbio pašalpą skaičius JAV praėjusią savaitę išaugo daugiau nei tikėtasi, tačiau žinovai tvirtina, kad sąlygos darbo rinkoje gerėja. Darbo departamento duomenimis, per praėjusią savaitę naujų paraiškų gauti bedarbio pašalpą skaičius išaugo 15,000, iki 381,000. Prieš tai tris savaites iš eilės jų skaičius mažėjo. Lapkritį nedarbo lygis JAV sumažėjo iki žemiausio lygio per dvejus su puse metų – 8,6 proc.

Interneto vartotojai Jungtinėse Valstijose ir pasaulyje dažniausiai praėjusiais metais lankėsi JAV bendrovių „Google“ ir „Facebook“ tinklalapiuose. Kas mėnesį paieškos tarnybos ir socialinio tinklo paslaugomis JAV vidutiniškai naudojamosi atitinkamai 153,441 ir 137,664 kartus. Į pirmąjį „Nielsen Report“ sudarytą dešimtuką įėjo ir tinklalapiai „Yahoo“, MCN, „YouTube“, „Microsoft“, „AOL Media Network“, „Wikipedia“, „App-le“ ir „Asksearch“.

Vokietijos oro bendrovė „Lufthansa“ pranešė, kad padidins lėktuvų bilietų kainas ir taip stengsis padengti dėl prieštaringai vertinamo Europos Sąjungos (ES) mokesčio už anglies dvideginio išmetimą atsiradusias papildomas išlaidas. Naujasis mokestis, įsigaliojęs nuo šių metų sausio 1 d., sukėlė JAV ir Kinijos pasipiktinimą. Amerikiečiai paskaičiavo, kad oro transporto įmonėms bendradarbiavimas su ES 2012–2020 m. kainuos 3,1 mlrd. JAV dol.

Minskas (lrytas.lt) – Baltarusijoje įsigalioja įstatymas, draudžiantis gyventojams pirkti internetu iš užsienio – pavyzdžiui, nebebus galima pirkti knygų iš parduotuvės amazon.com. Tai skelbia JAV Washington teisės bibliotekos leidinys „Global Legal Monitor“. Naujasis įstatymas leidžia Baltarusijos valdžiai teisintis su užsienio tinklalapiais, kurie pardavinėja prekes baltarusiams. Baltarusijos valdžia taip pat turi įrenginius, kurie tikrina ir sustabdo pavojingais laikomus tinklalapius. Tarp jų – „ekstremistinius“ tinklalapius, taip pat susijusius su ginklų, narkotikų ar žmonių kontrabanda, taip pat pornografinius arba prievartą skatinančius tinklalapius. **lrytas.lt** nuotr.

Ruošia Dainius Darbutas • El. paštas: dainius70@gmail.com

VYRAMS

Na štai, jau ir po Šventų Kalėdų. Vėl viskas grįžo į savo vagas, nebėra prieššventinio lėkimo, didelių kamščių gatvėse, eilių parduotuvėse. Žmonės grįžo prie įprasto gyvenimo tempo ir įpročių. Tikiuosi, Kalėdų senelis daug kam buvo dosnus – kam atnešė žaislą, kam knygą, kam technikos įrenginį ar kita. Būtų puiku, kad senelis visiems būtų idealiai paskirstęs dovanas, kad visi būtų laimingi ir visų viltys bei troškimai išpildyti su kaupu. Ačiū Kalėdų seneliui, kuris atnešė krūvas materialių dovanų, uoliai stengėsi įtikti kiekvieno norams bei lūkesčiams, tačiau norėjęs nepamiršti ir šv. Kalėdų tikrojo džiaugsmo, kad užgimęs Jėzus atneštų kiekvienam vilties, tikėjimo, meilės, pagarbos, kad kiekvieno širdyje gimtų nauji sumanymai, naujos mintys. Tikėkime ateitimi, pasitikėkime labiau vienas kitu, kad visų mūsų kelių puoštų ne tik Kalėdų senelio dovanos, bet ir švarios mintys, gražūs darbai, kilnūs siekiai. Linkiu kiekvienam kuo puikiausios kloties ateinančiais 2012 Dracono metais.

Dainius Darbutas

17 paprastų patarimų, padedančių gyventi milijonams žmonių!

Dažnai viena ausimi nugirstame, kaip vieni žmonės išsipasakoja kitiems, o pastarieji dalina patarimus į kairę ir į dešinę, patys jais nesivadovaudami ir nesilaikydami paprastų taisyklių, padedančių geriau gyventi milijonams žmonių! Tai kuo gi geresni minėti milijonai žmonių? Iš esmės jie yra tokie patys, kaip ir mes, tačiau šiek tiek išmintingesni. Išmintis ateina kartu su amžiumi, nors, kaip dabar yra juokaujama, kartais senatvė ateina ir viena... Nenukrypikime nuo temos. Siūlau Jums, brangūs skaitytojai, visada vadovautis šiais patarimais, galinčiais padėti palengvinti daugumos gyvenimus ir išspręsti „neišsprendžiamas“ problemas.

1. Jeigu pažadėjai perskambinti – perskambink!
2. Vėluoji? Rask būdą įspėti apie tai.
3. Nesijuok iš kitų žmonių svajonių.
4. Negrįžk pas žmones, kurie tave išdavė. Jie nesikeičia.
5. Leisk su tėvais daugiau laiko – akimirka, kai jų netekama, visada ateina netikėtai.
6. Mandagumas kalnus nuverčia. Naudokis juo dažniau.
7. Nežiūrėk televizoriaus. Niekada!
8. Mokėk pripažinti savo klaidas.
9. Atsikratyk įpročio nuolat skųstis – niekam nėra įdomios kito žmogaus problemos.
10. Neskleisk gandų.
11. Esant neaiškioms aplinkybėms, visada eik miegoti. Ir bet kuriuo atveju pravartu atminti, kad „net ir tai praeis“.
12. Yra toks dalykas kaip „Judėti toliau“. Išbandyk, padės.
13. Net ir rimto barnio, ginčo metu neskaudink žmogaus („nesikandžio“).... Jūs susitaisykite (dažniausiai taip būna), o pasakyti žodžiai įsimins ilgam.
14. Sakyk tiesą, nes tuomet neteks nieko įsiminti.
15. Į galvą šovė idėja? Užsirašyk!
16. Dienai prasidedant imkis sudėtingiausio ir nemaloniausio darbo. Kai padarysi tai, likusią dienos dalį tavęs nekankins nereikalingos mintys.
17. Niekas niekam nieko nėra skolingas ir neturi nieko daryti. Užmiršk žodį „turi“. Išmesk jį iš savo žodyno. Priešingu atveju pats įklimpsi skolose, ir ne tik materialinėse, bet ir moralinėse.

Tikiuosi, Jums padės šis žiupsnelis išminties!

Paruošta pagal Asvyras.lt

Paskutinis taškas SAAB istorijoje

SAAB vadovas Victor Muller pateikė valstybės institucijoms bendrovės bankroto dokumentus. Tai ligšiolinėje SAAB istorijoje reiškia tašką.

Viena pagrindinių to priežasčių – vieno bendrovės savininkų „General Motors“ (GM) nenoras didžiąją bendrovės dalį parduoti Kinijos investuotojams.

„Po pastarųjų priešiškių GM pareiškimų apie Kinijos investuotojų įsikišimą į SAAB, nusprendėme skelbti bankrotą. Valdybos sprendimu, tai – geriausias sprendimas da-

bartiniams akcininkams, darbuotojams ir kreditoriams“, – teigiama bendrovės pranešime spaudai.

Kas dabar laukia SAAB? Bendrovė „nusirašo“ visas skolas, tad nesumokėti atlyginimai atiteks Švedijos vyriausybės malonėn. Skolos tiekėjams liks nesumokėtos.

Tikėtina, kad švedai greitu metu vėl atgims – galbūt būdami labiau skandinavieški. Juk būtent vakariečių madų vaikymasis ir bandymas varžytis su garsiais Vokietijos gamintojais buvo viena priežasčių, kuriuos nuvarė SAAB į bankrotą.

Fenikso vertų bendrovių atgimimų po bankroto jau esame matę, pavyzdžiui, „General Motors“ 2009 m. Šiuo metu GM pirmauja pasaulyje pagal automobilių gamybą. O kas laukia SAAB?

Parenpta pagal Gazas.lt

SAAB.

„Scanpix“ nuotr.

Įtakingiausi automobilių pramonės vyrai

Kiekvienų metų pabaigoje visi suskumba sudarinėti metų geriausiųjų sąrašus. Geriausiai parduodami automobiliai, greičiausi automobiliai, patikimiausi ir t. t. Šiuose sąrašuose figūruoja automobiliai. Bet štai „Motor Trend“ sudarė įtakingiausių automobilių pramonės žmonių vertinimo lenteles 2012 metams.

Šie žmonės ateinančiais metais darys didžiausią įtaką automobilių pramonėje. Visai milžiniškai automobilių pramonei bus ypač svarbu kokius sprendimus priims šie vyrai. Ar ateityje važinėsime elektromobiliais? Vandeniui varomais? Gal kiek perdedame, bet jų nuomonės šiuo klausimu yra pačios svarbiausios.

Šių metų sąrašo viršūnėje – „Fiat Group“ vadovas Sergio Marchionne. Jis greitai ir sumaniai prijungė „Chrysler“ bendrovę, padalino „Fiat“ į dvi atskiras verslo grupes. 2011 metais jo vadovaujama bendrovė net sugebėjo grąžinti visas 2009 metais JAV ir Kanados suteiktas paskolas. Šešeriais metais anksčiau laiko. Praėjusiais metais jis buvo devintoje vietoje.

Antroje sąrašo vietoje – „Hyundai Motor Company“ generalinis direktorius Chung Mong-koo. Jo vadovaujama „Hyundai“ ir 70 proc. valdoma KIA gamina ir sėkmingai parduoda automobilius, kurių pagrindas yra kokybė, išvaizda, įranga. Baigėsi tie laikai, kai pirkome „Hyundai“, nes jie pigūs. Pietų Korėjos bendrovė nuo varžovų „Ford“ kovoje dėl ketvirtos vietos pasaulyje atsilieka vos 27,000 automobilių. Praeitais metais jis buvo penktoje vietoje.

Trečias – „Ford Motor Company“ vadovas Alan Mulally. Žmogus, sugebėjęs atvesti „Ford“ į pelno kelią. Devyni paskutiniai ketvirčiai jiems buvo pelningi. Kodėl jis – ne pirmas? Nes automatinė „PowerShift“ transmisija patyrė pralaimėjimą, o „Microsoft“ sukurtas „MyFordTouch“ multi-medija sistemos dizainas yra labai prastas. Praeitais metais jis buvo numeris vienas.

Už trejetuko ribos, ketvirtoje vietoje randame „Volkswagen AG“ valdybos pirmininką Martin Winterkorn. Jis produktų gamoje įdiegė racionalių pakeitimų. Jau greitai VW prisivys „Toyota“ ir tada jų taikinyje pasirodys „General Motors“. Praeitais metais jis buvo ketvirtas.

Penketuką pabaigia daugiausiai automobilių parduodančios „General Motors“ bendrovės Šiaurės Amerikos padalinio vadovas Mark Reuss. „Chevrolet Malibu“, „Spark“, „Cadillac ATS“ ir XTS – tik keletas labai

sėkmingų GM ėjimų. Jis sako įrodyti, jog „Cadillac“ gali gaminti kokybiškus „premium“ automobilius. Praeitais metais Reuss buvo šeštas.

Šeštas – Ferdinand Piech. Didysis „Volkswagen“ sėkmės kalvis net nežada trauktis, nepaisant to, kad 2012 m. švęs savo 75-ąjį gimtadienį. Vienintelis, bet jo sukurtoje struktūroje nėra stiprių vadovų, kurie galėtų pakeisti dabar jo valdomoms bendrovėms diriguojančių vyrų. Praėjusiais metais jis buvo antras.

Septintoje vietoje randame ne finansų, o dizaino skyriaus vadovą. Tai „Volkswagen“ grupės dizaino vadovas Walter de Silva. Nereikia daug kalbėti, pasižiūrėkite į visus VW grupės automobilius ir suprasite, kad jo darbas – geriausiai atliekamas rinkoje. Praėjusiais metais jis buvo pirmas už dešimtuko, 11-oje vietoje.

Antras „Hyundai“ žmogus – „Hyundai USA“ prezidentas John Krafcik yra aštuntoje vietoje. Jo vadovaujamas pardavimų departamentas muša rekordus, nepaisant to, kad rinka rodo sąstingio požymius. Geras pardavėjas tas, kuris parduoda gerą gaminį, tiesa? Praėjusiais metais jis buvo dešimtas.

„General Motors“ generalinis „pats pačiausias“ direktorius Dan Akerson. Jis žada grąžinti „Cadillac“ į šlovės dienas ir paversti automobilius „naujuoju pasaulio standartu“. Misija žada būti sudėtinga. Praėjusiais metais jis buvo vos 27-as. Bet ir tai geras rezultatas, įvertinus, kad pasaulyje yra septyni milijardai žmonių...

Dešimtuką pabaigia – Norbert Reithofer. BMW valdyboje kėdę numeris vienas užimančias vyras rodo visiems, kaip reikia tapti „premium“ segmento pirmaujančiais. 2011 m. BMW pasiekė naują pardavimų rekordą. Sako, prie to prisidėjo ir galiūnas 6 serijos BMW X6 M. Praeitais metais – 25-as.

P. S. Kalbant apie lyčių lygybę, reikia paminėti, kad aukščiausiai vertinama moteris – „Ford Europe“ viceprezidentė Barb Samardzich. Prieš tai buvusi atsakinga už F serijos pikapus ir mažus automobilius, šiuo metu ji susitelkusi į sėkmę Europos rinkoje. Barb 2012 m. vertinimo sąrašuose yra trisdešimt trečia.

Paruošta pagal Gazas.lt

PASaulio pažinimas vertas pastangų arba kelionė po Artimuosius Rytus

RAIMONDAS ŠENAUSKAS

Nr. 3

Mėgstantys bendrauti vietiniai
ir bukagalvė minia

Vakarienė Madaboje, pasivaikš-
čiojimas po miestą. Naktį turiu va-
žiuoti pasitikti svečių ir būsimų pa-
keleivių iš Lietuvos, – tai turiu laiko
pasišnekėti su viešbučio šeimininku
Salemu. Nuoširdus, darbštus žmo-
gus. Daug metų gyvenęs Šveicarijoje,
Indonezijoje. Dirbęs virėju geruose
restoranuose. Štai iš kur puikūs pus-
ryčiai. Jo žmona kilusi iš Indonezi-
jos. Daug Salemas papasakojo apie
vietinius papročius, matytas šalis.
Puikūs ir jo tėvai, kurie tik buvo grį-
žę iš Čikagos, kur lankė savo dukterį.
Apskritai, dar niekada neteko sutikti
tiek daug įvairių ir mėgstančių ben-
drauti žmonių kaip Artimuosiuose
Rytuose. Tai labai pajvairina išpū-
džius.

Bet būna visaip. Beklaidžiojant
Amano senamiesčiu pataikiau, kaip
vėliau išaiškėjo, į Irako pabėgėlių,
konservatyvių žmonių rajoną. Vaiki-
galiai pradėjo prašinėti pinigų, sal-
dainių, jų prisirinko daug ir padėtis
tapo nevaldoma. Teko bėgti nuo tos
bukagalviškos minios. Kai kurie dar
vijosi ir svaidė butelius, akmenis.
Gera, kad juos sutramdė vyresni
žmonės. Kiek vėliau supratau, kad
taip dažnai atsitinka tarp skurdžių,
tamsių musulmonų. Tiesiog vaikams
trūksta pasaulietiškesnio bendravimo.
Bet stresas buvo nemažas. Ir ge-
ras priminimas, kad nesi Disney-
land.

Popiežiui Jonui Pauliui II
patikusi vieta

Štai ir naktinis skrydis iš Rygos.
Trumpas pasisveikinimas lietuvai-
čių svetimuose kraštuose. Ir vėl tas
pats kelias. Ir vėl neramios akys ša-
lia apleisto pastato, mašinai sulėti-
nus greitį. Tik jau man tenka juos
nuraminti. Kelios valandos miego, ir
laukia ilga ir išpūdinga diena. Šian-
dien aplankysime Nebo kalną, Be-
taniją ir Negyvąją jūrą. Tokioms iš-
vykoms tenka samdytis vairuotoją
dėl menkai išvystyto viešojo susi-
siekimo.

Maloniai nusiteikęs Zakiras
(vairuotojas) mus pirma nuveža į Ne-
bo kalną. Tai pranašo Mozės mirties
vieta, nuo jo jis žydams parodė pa-

žadėtąją žemę. Graži ir rami vieta.
Nuo seno ant kalno išikūrė vienuo-
liai. Aplinkui biblijiniai vaizdai. Aly-
vų giraitės, kalnai, sudūlėję akme-
nys. Vienišos avių kaimenės. Gražią
dieną tolumoje galima išvelgti Jeru-
zalės bokštus. Ši vieta patiko ir po-
piežiui Jonui Pauliui II. Jo laikytose
Mišiose čia buvo susirinkę apie
20,000 maldininkų. Pakeliui į Beta-
niją (Kristaus krikštymo vieta) Zaki-
ro paprašau užsukti pas beduinus,
dykumų gyventojus, geros kavos ir
užkąsti. Jis tai padaro su malonumu.
Du kartus gyvenime atsimenu stip-
rų, nepakartojamą kavos skonį. Tai
Costa Rica, kavos plantacijoje, ir atsi-
sėdus ant senos kėdės Jordanijos dy-
kumoje.

Vieta, kur įvyko Jėzaus
iš Nazareto krikštas

Štai ir Betanija. Šioje vietoje
įvyko vienas svarbiausių Vakarų
istorijoje įvykių – Jėzaus iš Nazareto
krikštas. Nusipirkus bilietus, prieš
sėdant į autobusiuką (ekskursijos
vyksta tik organizuotai, nes čia pa-
sienio zona su Izraeliu), gidas pasiū-
lo nusipirkti kažką panašaus į nakti-
nius marškinius, jei sugalvosime
krikštytis Jordano upėje (po 20 dol.).
Be jų negalima net į upę įbristi. Bet
gera žinia – keliems žmonėms galima
vienais marškiniais pasinaudoti. Ką
čia ir bepridursi...

Einame takeliu tarp krūmokš-
nių link krikšto vietos. Tai Šv. Jono
takelis, kuriuo jis eidavo iš savo gy-
venamosios uolos link upės. Dar
prieš koki 100 metų šiose vietose
gyveno liūtai, tigrai... Sunku ir pa-
tikėti. Kaip sunku patikėti, kad dar
prieš 16 metų čia griaudėjo šūviai
tarp kaimyninių šalių. Ir visai nesiti-
ki, kad taip paprastai ir pats juo
eini...

Krikštas Jordano upėje

Kažkada Jordano upė buvo labai
plati, bet dabar didžiąją dalį upės
vandens sunaudoja Izraelis, drėkin-
damas laukus, ir Betaniją pasiekia
vos kelių metrų pločio purvino van-
dens vaga, apžėlusi krūmokšniais.
Na, o toje vietoje, kur Jonas pakrikš-
tijo Nazarietį, ir vaga visai išdžiū-
vusi.

Raimondo Šenausko nuotr.

CHIRURGAI

Dr. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS

GYDYMAS BEI CHIRURGIJA

Center for Health

1200 S. York, Elmhurst, IL 60126

630-941-2609

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

DANTŲ GYDYTOJAI

Dr. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-8101

Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos susitarus

www.draugas.org

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą

Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL

55 E Washington, Ste 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

SPYGLIAI IR DYGLIAI

Kas Lietuvoj bus, kai emigruos visi Lietuvos gyventojai

JUOZAS ERLICKAS

Manęs dažnai klausia: kas Lie-
tuvoj bus, kai emigruos visi Lietuvos
gyventojai? Bus gerai. Tik reikėtų
papašyti, kad kaimynai – lenkai ar
baltarusiai – prižiūrėtų tuščią Tėvy-
nę. Palikt be priežiūros nevalia – gali
arabų prilįst, o dar su sprogmenimis
ims žaist... Užtat labai svarbu geri
santykiai su kaimynais. Retkarčiais
paskambintume: „Kaip ten mūsų
laukai ir kloniai? Ak, sausra... Tai
palaistykite... Ar Žirmūnai dar nesug-
riuvo? Parenovuokit laisvalaikiu...
Sakot, Valdovų rūmuose vėl vaide-
nasi? Pakrapykit švęstu vandenė-
liu...”

Bet gal dar geriau – išnuomoti
Lietuvą kinams? Lietuva brangi...
Gal pavyktų išnuomot už tokią sumą,
kad nė vienam lietuviui nė užsieny
neberekėtų dirbt? O jeigu reikėtų,
tai užsidirbė – gal po dešimties ar
dvidešimties metų – grįžtume ir
viską pradėtume iš naujo.

Bet jei svetur mums patiks, gali
būti, kad Lietuvos valstybės Lietuvoj
ir nebekursim. Lietuva liks kaip
vasarnamis, kur šiltuoju metų laiku
atvažiuosim pailsėt, pažvejot... Po to

vėl grįšim į airijas, amerikąs... Ir
lauksim naujų smagių atostogų.

Sezono metu Lietuvoj turėtų
veikt kinų restoranai, ministerijos,
diskotekos, departamentai... Ir būti-
nai – Lietuvos Seimas! Aišku, kaip
pramogų parkas, kur kiekvienas lie-
tuvis galėtų pavaldyt valstybę. Žaidė-
jai pasiskirsto į dvi komandas: vieni
balotiruojasi, kiti renka. Išrinktieji
keturias paras valdo Lietuvą, paskui
žaidėjai keičiasi vietom. Viskas kaip
demokratinė šaly, tik pagreitinatai.
Kad žaidimas būtų dar įdomesnis,
skelbiami referendumai, pirmalai-
kiai rinkimai ir t. t.

Galėtų būt ir paprastesnių pra-
mogų, tarkim – daugiadienės žiedi-
nės pedofilų ir prokurorų lenktynės
aplink Kauną... Žuvų akvariumai ap-
leistose kiaulidėse... O jei pasamdyt
būrį kinų ir ant jų atlikt lietuviškas
sveikatos ir švietimo reformas... Ga-
limybių yra, tik reikia galvą pasukt.

O svarbiausia – nekartokime
senų klaidų. Jei grįžė vėl imtume čia
neva rimtai dirbt, tai vėl atsirastų
tokie reiškieniai kaip nedarbas, var-
gas... Vėl imtume nekęst Lietuvos,
bėgt lauk... Lietuva lietuviams negali
ir neturi būti darbo vieta.

Žemės drebėjimas

Po didžiulio žemės drebėjimo,
pagal geologų apskaičiavimus, Japo-
nijos salos viena kryptimi pajudėjo
visus aštuonis žingsnius. Net žemės

ašis pakrypo iš savo vietos šešis co-
lius. Tik niekas ligi šiol neapskaičia-
vo, kiek prie mūsų priartėjo ar nuto-
lo Dangaus karalystė.

Krizės bėdos

Žmones spaudžia užėjusių krizių
padariniai – nedarbas, neapmokėti
paskolų procentai, mažos namų kai-
nos ir mažos bankų mokamos palū-
kanos. Pensininkus kankina įvairios
ligos.

Tačiau, nepaisant visų šitų ne-
gandų, nereikia nusiminti ir prarasti
viltį – vėl ateis Kalėdos ir Marquette
Park milijonierius vėl paaukos baž-
nyčiai du dolerius.

Adomas iš kanapių

Vidmantas Raišys, gyvenantis Mercer Island, WA, kartu su me-
tinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu paaukojo laikraščio leidybos
išlaidoms sumažinti 50 dol. Tariame Jums nuoširdų ačiū.

A. Mamontovas: „Atėjau į švarų kambarį ir pripėdavau”

Andriaus Mamontovo kūryba – neatsiejama lietuviškos muzikos istorijos dalis. Jo dainų tekstuose atsispindi ne tik žmogiškosios esybės refleksijos, bet ir Lietuvos politinės ir socialinės problemos. Kurtinančiais roko garsais jis yra išreiškęs stiprų protestą, o styginiu lyrizmu – savo filosofinius apmąstymus ir gilius asmeninius jausmus. O ką pats Mamontovas mano apie savo ir Lietuvos poproko muziką? Kokie, jo nuomone, pokyčiai įvyko Lietuvos garsų pasaulyje nuo sovietinių laikų iki šių dienų? Kalbame apie kūrybą, savųjų šaknų paieškas, atradimus ir lietuviškos muzikos ateitį.

– **Dauguma šaltinių rašo, jog esi roko muzikos atstovas. Besiklausant Tavo muzikos šis stilius vyrauja, tačiau keletas albumų yra kitokių stilių. Kokie jie?**

– Manau, ne muzikantų darbas įvardinti, koku stiliumi groji. Juk nebūna taip, kad nusprendi, dabar grosiu roko muziką, ir bandai atitaisyti tą rėmelį. Tiesiog groji muziką, kokia tau ateina. Kiekviena daina turi tam tikrą savo skambesį. Kartais dainai tinka sunkesnis skambesys, kartais elektroninė aranžuotė ar iš viso toks alubario žanras kaip dainai „O, meile”, tu jos neįsivaizduoji kitaip. Visada randi dainai sprendimą, kuris ją geriausiai perteikia. Rokas, ne rokas – tai jau kritikų ir muzikos klausytojų darbas, kaip jie tai nori bei gali pavadinti. Turiu ir dainuojamosios poezijos, akustinių ramių dainų, bet mano širdis daugiau linksta prie roko muzikos. Roko muzika yra plati sąvoka ir vis tik esu roko muzikos atlikėjas. Roko muzika man patinka tuo, kad tai toks gaivališkas žanras, kuris kuo mažiau suvaržytas kokiais nors kanonais ar taisyklėmis, tuo yra įdomesnis.

– **Kaip atsiranda albumas, kaip gimsta Tavo kūriniai?**

– Viskas atsiranda nuo minties galvoje, o paskui tai materializuojasi. Tarkim, prieš dvejetą ar trejetą metų atostogavau Graikijoje, Rodo saloje. Su šeima važiuojame savaitei pabūti prie jūros. Sėdėjau ant kranto, dëliojau akmenukus smėlyje be jokių minčių ir staiga toptelėjo albumo idėja. Pirmiausiai tai įgavo bendrą nuotaiką, bendrą miglotą vaizdą. Tai duoda tam tikrą kryptį ir tos krypties laikydamasis tu pradedi rašyti dainas. Dainos atsiranda tame bendros idėjos fone. Tada albumas gaunasi toks vientisas, turintis tam tikrą siužetinę liniją. Nebūtinai visos dainos būna apie tą patį, tačiau jas sieja bendra nuotaika, filosofija, stilistika. Atsiranda muzika, atsiranda žodžiai.

– **Sakoma, kad daugiau įkvėpimo atsiranda iš kančios nei iš teigiamų emocijų. Teisybė?**

– Nemanau.

– **Kiekvienam savaip?**

– Tiesiog tas kūrybos poreikis žmogui yra didesnis, kai jam yra blogai, negu kai jam gerai. Kai gerai, tiesiog išgyveni džiaugsmą. Kūryba tam tikra prasme yra savotiška terapija. Kažkur sudedi tai, kas tave slepia, kas neduoda ramiai gyventi. Liūdesys gal daugiau įkvepia negu džiaugsmas, bet vėlgi tai yra labai individualu. Kitam žmogui, kai jam liūdna, jis nieko nebegali daryti, o kai jis išgyvena džiaugsmą, jam kaip tik norisi paimti į rankas instrumentą, groti, kurti dainas ir t. t. Tad vienareikšmiško atsakymo turbūt nėra.

Yra pasaulyje šalys, iš kurių išeina daugiau linksmos ar liūdnos muzikos. Pietų ir Lotynų Amerikos liūdnos dainos yra saldžios, jų sunku

klausti, kaip ir žiūrėti meksikietiškus serialus. Bet jų linksmos dainos yra fantastiškos, jos pulsuoja tikru džiaugsmu. Tuo tarpu Lietuvoje liūdnos dainos atrodo daug tikresnės. Kai lietuviai dainuoja linksmas dainas, mane tai varo į depresiją, nes kažkaip būna netikra, labiau panašu į džiaugsmo imitavimą nei tikrą džiaugsmą. Manau, kiekvienos šalies kultūra, tradicijos formuoja tai, ir nereikia to bijoti. Žmonės dažnai bijo liūdnų dainų, iš tikrųjų jos labiausiai gydo nuo depresijos.

Andrius Mamontovas.

– **2001 metais išėjo „Club-mix.lt”, suremiksiuotų Tavo dainų rinkinys. Ar buvo įdomu išgirsti jų elektronines versijas?**

– Tai buvo visiškai spontaniškas sprendimas. Man šitą mintį pamėtėjo Egidijus Dragūnas iš grupės „SEL”. Jis sako, aš pakviesiu savo visus draugus prodiuserius, duok jiems savo dainas ir tegu jie padaro. Aš pagalvojau, kodėl gi ne? Visada yra įdomu, kai kas nors suremiksuoja (angl. remix) tavo dainą arba kas nors sukuria savo versiją, kaip, tarkim, grupė „Lemon Joy” įrašė. Tuomet savo kūrinį išgirsti pamatai kito žmogaus akimis, kartais atrandi jį iš naujo. Netgi paklausęs tų remiksų kai kurias savo dainas, elementus iš jų įtraukiau ir į jų koncertinį atlikimą. Tai savotiškas dainos vystymas, tolimesnis jos kelias. Daina įgavo naują formą. Remiksas, arba nauja versija, man visada įdomi, nes dainai suteikia naujas spalvas.

– **„Tyla” – labai įdomus instrumentinis albumas. Kaip jis atsirado?**

– Taip, visada turėjau polinkį instrumentinei muzikai. Nėra taip paprasta, kai klausytojai tave žino kaip dainuojantį dainas. Jeigu dabar išeičiau į sceną ir gročiau tik instrumentinius kūrinius, didžioji dalis klausytojų turbūt išeitų labai nusivylę, sakytų „Kur ‘Laužo šviesa’, ‘Geltoni krantai’, kur kitos dainos?”. Įrašinėjant kiekvieną albumą ar ieškant aranžuotčių, kažkokių sprendimų, pas mane visada lieka nepanaudotų motyvų, ritmų, temų. Ir būtent

taip atsirado „Tyla”. Taip pavadinau albumą, nes jame nekalbama, nedainuojama, tik skamba muzika.

Albumas „Tyla” yra savotiškas instrumentinės kūrybos įgyvendinimas. Prieš „Tylą” buvo kitas instrumentinis albumas, 1997 metais išleidau „Tranzą”. Tad yra du mano instrumentiniai albumai. „Tranzas” kažkaip mažiau prasisuko, jis buvo toks keistas. Net nebuvo parašyta Andrius Mamontovas, tik „Tranzas”. Galbūt žmonės nesusiejo, bet tai buvo mano pirmas instrumentinis albumas.

Man patinka garso takeliai, patinka rašyti muziką teatrui ir kinui. Ir labai džiaugiuosi, kad pastaruoju metu turiu tokią galimybę. Mano pirmas instrumentinės muzikos darbas buvo 2002 metais, kai rašiau Eimunto Nekrošiaus spektakliui „Ivanovas”, kurį jis statė Romoje. Paskui buvo pora Maris Martinsons kino filmų,

tikra tribūna, iš kurios sklido laisvos mintys. Dabar tai labiau susiveda į pramogą. Roko muzika visame pasaulyje tapo labiau pramoginė negu kad, tarkime, protesto muzika. Šiandien roko muzika didžiąja dalimi yra protestas, irgi truputėlį imitacija, toks pramoginis protestas, bet vėl daug kas priklauso nuo atskirų valstybių. Man vasarą teko lankytis Zambijoje ir susipažinti su vienu žymiausių jų atlikėju Maiko Zulu, jis *reggae* muzikos atlikėju. Jo tekstai yra labai politizuoti, socialiniai, ir jis draudžiamas per radiją, nes kalba apie aštirus socialinius klausimus. Bet jei gyvenimas ten pasikeistų ir išnyktų socialinės problemos, muzika taptų labiau pramoga. Tai natūralu, tai yra tam tikras problemų atspindys. Be jokios abejonės, mūsų šalyje yra įdomių grupių ir atlikėjų, bet jų reikia paieškoti. Jų nėra daug, juk Lietuva nėra didelė šalis, bet vieną ar kitą galima atrasti. Viešoje erdvėje ką matome – suvesta tik į pramogą, tokią pigią ir greitą pramogą. Aišku, liūdna dėl to, bet galbūt yra toks laikas ir mes turime jį išgyventi. Tikiu, kad tai nesitęs amžinai.

– **Kaip Tau atrodo, kokia Lietuvos roko ir popmuzikos ateitis?**

– Nežinau. Norėtusi tikėti, kad mes vieną dieną atrasime savo spalvą. Kol kas visa Lietuvos roko ir popmuzika didžiąja dalimi yra vakarieetiškos arba rusiškos muzikos kopijavimas. Tai yra tokie du poliai, tarp kurių mes blaškomės. O norėtusi imti pavyzdį iš islandų. Visiškai mažytė tauta, bet jie nusispjovė į visą tą vadinamą *mainstream* ir pradėjo kurti savo. Nuo grupės „Sugarcubes” ir Björk prasidėjo ta jų banga, tai, kas dabar vadinama islandiška muzika. Jie atrado savo spalvą, skambesį, stilistiką ir iš karto tapo įdomūs visam pasauliui – tapo įdomūs ne tik sau, bet ir kitiems. Manau, turėtume vis tiktai atrasti savo. Daug metų apie tai galvojau. Turėtumėme atsiremti į savo šaknis, turbūt į sutartines visų pirma. Tai yra tas šaltinis, iš kurio mes turėtume gerti.

– **Kaip Tau atrodo, kokius pėdsakus palikai lietuviškos muzikos istorijoje?**

(Juokiasi)

– **Arba kitais žodžiais, kokią įtaką padarei lietuviškos muzikos klausytojams?**

– Nežinau. Man atrodo, aš atėjau į švarų kambarį nenusivalęs kojų ir pripėdavau.

Kalbėjosi **Andrius Čeponis**

Petras Jadviršis, gyvenantis **Orland Park**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu paaukojo 50 dol. Ačiū, kad mus remiate.

Regina S. Hobson, gyvenanti **Flossmoor, IL**, kartu su metinės „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. auką. Tariame nuoširdų ačiū.

Čikagos ateitininkai, atsidėkodami „Draugui” už ateitininkų Kūčių skelbimą, džiaugdamiesi puikiai pavykusiu susibūrimu, siūncia „Draugui” 75 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Aldona Kavaliūnas, gyvenanti **Waukegan, IL**, pratęsė laikraščio prenumeratą ir kartu paaukojo „Draugui” 50 dol. Esame Jums labai dėkingi.

Latvijos sostinėje – šimtametė istorija ir moderni šiandiena

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Latvijos sostinė Ryga – visai netoli nuo Lietuvos, automobiliu nuo sienos ją galima pasiekti mažiau nei per valandą. Kažkada turėjusi daugiau kaip milijoną gyventojų, šiuo metu dėl emigracijos ir kitų priežasčių turi jų gerokai mažiau, bet vis tiek išlieka didžiausiu miestu Baltijos šalyse. Rygos siluetas atpažįstamas iš tolo, nuo kairiojo per miestą tekančios Dauguvos upės kranto – tai daugybės senamiestyje esančių gotikinių bažnyčių bokštai bei vėlesnio laikotarpio pastatai.

Rygos senamiesčio vaizdai.

1997 metais Rygos senamiestis buvo įrašytas į UNESCO pasaulio paveldo sąrašą. Jos istoriniame centre galima rasti pačios įvairiausios architektūros pavyzdžių – nuo baroko iki klasicizmo, nuo renesanso iki art deco, nuo romėniškojo stiliaus iki nacionalinio romantizmo. Visa tai vilioja turistus, kurių čia daug visais metų laikais. Ypač daug iš Skandinavijos šalių atvykusių svečių, kuriems iki Rygos keliauti ir netoli, ir labai paprasta.

Miestą 1201 metais įkūrė vyskupas Albertas, tad šiomet Ryga švenčia 810 metines. Jau XIII amžiuje miestas tapo Hanzos sąjungos nariu, po Livonijos padalijimo XVI a. Ryga buvo apie 20 metų nepriklausoma, vėliau atiteko Abiejų Tautų Respublikai, po to – švedams. 200 metų ji buvo Rusijos imperijos sudėtyje, o vėl Nepriklausoma Latvija buvo paskelbta 1991 metų rugpjūčio 21 dieną.

Rygos senamiestis – nedidelis, bet labai jaukus, gražiai suremontuotas. Čia nėra nė vieno apleisto ar nebaigto statyti namo, kokių nemažai

galima rasti Vilniuje. Senojoje miesto dalyje turistai visada ieško „Trimis broliais“ vadinamų namų – tai iš viduramžių išlikę gyvenamieji namai, o pats seniausias iš jų statytas XV šimtmečiu. Visai netoli – iš Švedų vartai, kurie buvo pastatyti 1689 m. Rygos tvirtovėje. Tai vieninteliai miesto vartai, išlikę iš tų laikų.

Išpūdingos Rygos Domo, Lyvių, Rotušės aikštės, kuriose visada gausu svečių iš įvairių šalių. Domo aikštėje esanti katedra pradėta statyti 1211 metais, o Katedros vargonai yra vieni seniausių pasaulyje. Čia dažnai vyksta koncertai, aikštėje vyksta mugės ir kiti renginiai.

Dar vienas itin gausiai lankomas Rygos pastatas – Šv. Petro katedra, kuri pirmą kartą paminėta dar 1209 metais. Tai buvo pagrindinė šventovė viduramžiais Rygoje ir pats aukščiausias (123 metrai) pastatas tuometėje Europoje. Keletą kartų bažnyčia buvo sudeginta ir rekonstruota. Šioje liuteronų bažnyčioje ir dabar vyksta pamaldos, o paskutinio atstatymo metu katedros bokšte įrengtas liftas, tad visi norintys gali pasikelti į apžvalgos aikštelę ir pamatyti Rygą iš viršaus. Iš ten atsiveria puikus vaizdas į Dauguvos upę, jos tiltus bei raudonų čerpių senamiesčio namus.

Didžioji dalis Latvijos gyventojų – liuteronai, bet yra ir šiek tiek katalikų, jie Rygoje taip pat turi keletą savo maldos namų. Apie 60 proc. visų Rygos gyventojų – latviai, čia gyvena ir nemažai rusų. Skaičiuojama, kad Latvijoje latvių yra apie 1,5 milijono, o, štai Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvena apie 90,000 latvių – gerokai mažiau nei lietuvių, kurių priskačiuojama šimtai tūkstančių.

Dar vienas Rygos pasididžiavimas – stebuklingai atsilaikęs ir nenugriautas per sovietinės okupacijos metus Laisvės paminklas. Šis paminklas – Latvijos nepriklausomybės simbolis, pastatytas 1931–1935 metais. Laisvės statuloje įamžintos ir trys žvaigždės, kurios simbolizuoja tris istorinius Latvijos regionus – Kuržemę, Vidžemę ir Latgalą. Šioje vietoje 1994 metais apsilankęs tuometis JAV prezidentas Bill Clinton parėmė Latvijos ir visų trijų Baltijos šalių nepriklausomybę. Prie šio paminklo rengiami įvairūs mitingai, o lapkričio 18-ąją, kai minimos 1918 metų Latvijos Nepriklausomybės paskelbimo metinės, paminklas paskęsta dviejų spalvų – baltos ir raudonos (šios spalvos yra šalies vėliavoje) – gėlėse.

Pats gražiausias senamiesčio

Juodagalvių riterių namai papuošė senamiestį.

A. Vaškevičiaus nuotr.

Dėl žinomos lietuvių rašytojos ir iškilios visuomenės veikėjos **ALĖS RŪTOS** išėjimo į Anapilį nuoširdžiai užjaučiu Velionės šeimą, gimines ir artimuosius, draugus ir kolegas, JAV lietuvių bendruomenę, visus Lietuvos kultūrai neabejingus žmones.

Velionė priklausė tai mūsų tautos šviesuolių kartai, kuri tarpukario Lietuvoje gavo bendrąją ir profesinį išsilavinimą, o kartu – ir gilią tikrųjų vertybių pamoką. Tai, kas vėliau padėjo ištvirti sunkią išeivijos realybę, kas teikė jėgų ir dvasiškai stiprino saugant lietuvių, kas neleido užgesti laisvės viltims. Šių vertybių vedama ir vykdydama nerašytą moralinę pareigą, Alė Rūta saugojo ir tęsė tautos tradicijas, perkeldama savo mintis ir jausmus į poezijos ir prozos knygas, į aktyvų dalyvavimą kultūros sambūriuose ir viešojoje veikloje. Tame, kad istorinė Lietuvos laisvės byla buvo laimėta, o mūsų tauta bei jos kultūra atgavo istorinį šansą vėl būti viena ir vientisa, – nebejotinas tokių asmenybių, kaip Alė Rūta, nuopelnas.

Nuoširdi pagarba ir dėkingumas telydi darbščios ir kūrybingos lietuvių rašytojos Alės Rūtos vardą ir atminimą.

*Irena Degutienė
Lietuvos Respublikos Seimo pirmininkė*

Vilnius, 2012 m. sausio 3 d.

A † A VYTUI MILAIČIUI

mirus, jo sesutę dr. DANGUOLĘ VITKIENĘ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Brazdžiūnų šeima

pastatas dabar – Juodagalvių riterių rūmai. Juodagalvių riterių brolijai priklausė jauni nevedę užsienio pirkliai, gyvenę Rygoje, kurie šiame pastate laikė savo prekes. Šie rūmai istoriniuose šaltiniuose pirmą kartą paminėti 1334 metais, o brolija juose įsikūrė 1713 metais. Pastate buvo saugoma ir prabangi sidabro kolekcija. 1941 metais rūmai buvo subombarduoti ir neatstatyti, tačiau vėliau, pasitinkant 800-ąsias Rygos įkūrimo metines, nutarta šį istorinį namą atkurti. Dabar jis puošia visą senamiestį.

Rygoje yra ką pamatyti visais metų laikais. Lankytojų čia netrūksta ir vėlyvą rudenį ar žiemą, ypač prieš Kalėdas, nes Ryga yra laikoma Kalėdų eglutės gimtine. Lapkritį Latvijos sostinėje vyksta labai išpūdingas šviesų festivalis „Staro Riga“, kurio metu senamiesčio pastatai išpūdingai apšviečiami, jie mirgučiuoja įvairiomis spalvomis.

Šiomet per festivalį Rygos senamiesčio gatvelėmis klajojo ir grožėjosi tūkstančiai žmonių – vieni ant senamiestyje esančio Latvijos Seimo

rūmų sienos žiūrėjo rodomą senąją kroniką apie šalies kelią į Nepriklausomybę, vaikai grožėjosi ant pievelės išrikiuotais ar medžiuose iškabintais ir žvakėmis apšviestais buriniais laiveliais, o daugelis sėdėjo kavinėse ir gurkšnojo karštą vyną. Visi jau laukė gražiausios metų šventės – Kalėdų.

Seniausi sostinės pastatai.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

* **Moteris** ieško išsinuomot 1 ar 2 mieg. butą Willobrook, Clarendon Hills ar Darien rajonuose. Tel.312-532-1515.

mo šeštadieniais ar įstaigų valymo darbo. Tel. 708-220-3202.

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško papildom-

* **Vidaus ir lauko** dažymo darbai. Patirtis. Tel. 773-550-1867.

www.draugas.org

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Šv. Kazimiero kongregacijos seserys** visus maloniai kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta Palaimintąja. Šv. Mišios bus aukojamos sausio 7 d., šeštadienį, 9:30 val. r. Motiniškame name (2601 W. Marquette Rd., Chicago). Mišias atnaušaus kun. Lawrence Dowling, Šv. Agotos parapijos klebonas. Po Mišių – kavutė.

■ **Sausio 8 d. po 10:30 val. r. lietuviškų šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje** Brighton Park parapijos salėje bus rodomas filmas „Rožių lietus“ apie Šv. Kūdikelio Jėzaus Teresės relikvijų kelionę per Lietuvą 2007 metais.

■ **Sausio 15 d. po 10:30 val. r. lietuviškų šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje** parapijos salėje vyks JAV LB Brighton Park apylinkės narių metinis susirinkimas.

■ **Sausio 15 d., sekmadienį, jūrų šaulių kuopa „Klaipėda“** organizuoja Klaipėdos krašto išlaisvinimo metinį paminėjimą. Kartu bus prisiminti ir Sausio 13-osios dienos įvykiai. Šv. Mišios – 9 val. r. Šv. Antano bažnyčioje (1510 S. 49th Court, Cicero, IL 60804). Po šv.

Mišių parapijos salėje įvyks paskaita, programa ir pietūs.

■ **Sausio 22 d., sekmadienį, Jaunimo** centro Moterų klubas po 10:30 val. r. šv. Mišių Tėvų jėzuitų koplyčioje kviečia į JC kavinę pasivaišinti skaniais blynais.

■ **Palaimintojo Jurgio Matulaičio** misijos visuotinis metinis susirinkimas vyks sausio 22 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv. Mišių. Šiais metais vėl rinksime naujus misijos tarybos narius, peržiūrėsime finansinę bei sielovadinę apyskaitą, pasisakysime Misijos ateities reikalais.

IŠ ARTI IR TOLI...

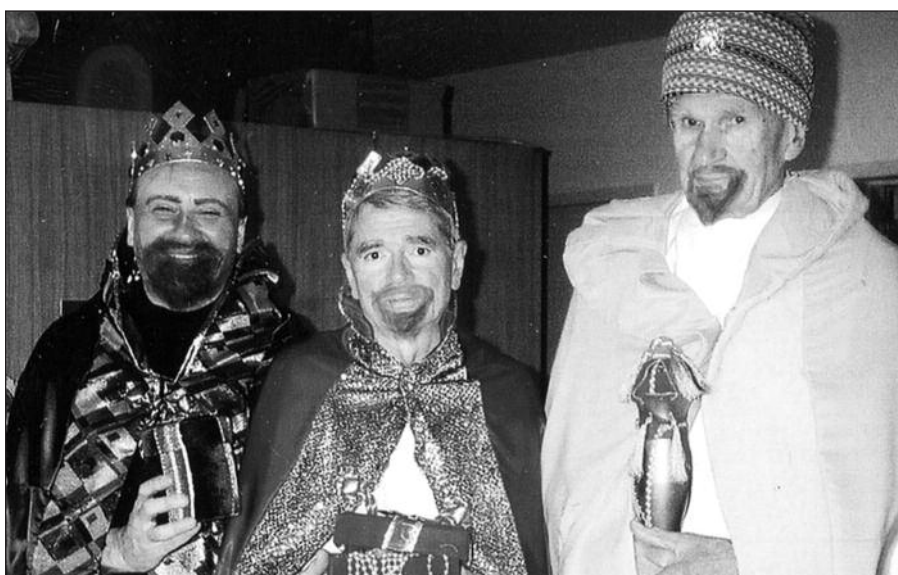
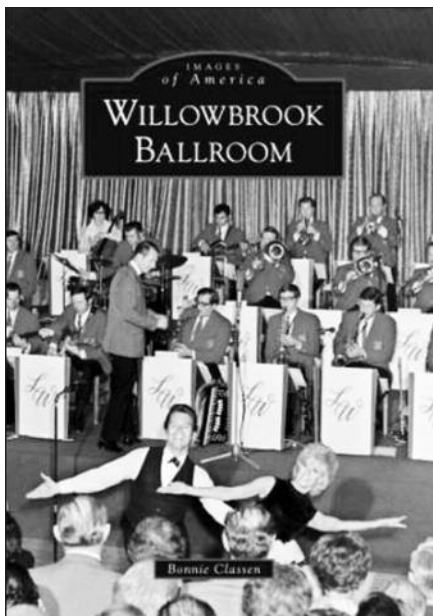
■ **Sausio 15 d., sekmadienį, JAV LB** Philadelphia apylinkė kviečia į šv. Mišias 10:30 val. r. Šv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčioje (1913 Wallace St., Philadelphia, PA 19130), kurių metu bus minima Sausio 13-toji – Laisvės gynėjų diena.

■ **Sausio 29 d. Los Angeles įvyks JAV LB Švietimo tarybos vakarinio pakraščio** lituanistinių mokyklų mokytojų konferencija. Pagrindinė prelegentė – dr. Mirga Girniuvienė, JAV LB Švietimo tarybos narė.

Kas iš čikagiečių nežino restorano „Willowbrook Ballroom“, kurio savininkai nuo 1997 metų yra lietuviai Birutė ir Gediminas Juodvaliai. 2011 m. restoranas paminėjo savo įkūrimo 90-metį. Ta proga Bonnie Classen išleido knygą „Willowbrook Ballroom“ iš serijos „Images of America“. 128 psl. knygoje pateikta trumpa Willow Springs miestelio, kuriame įsikūręs restoranas istorija, pirmojo restorano įkūrėjo Verderbar šeimos istorija, rašoma apie tai, kokie renginiai čia vyksta šiomis dienomis. Knyga gausiai iliustruota nuotraukomis.

Besidomintys šia knyga gali ją nusipirkti knygynuose arba internetinėje parduotuvėje www.arcadia-publishing.com

„Draugo“ info

Trys Karaliai Brighton Park parapijoje 2011 metais.

Joanos Drūtytės nuotr.

Sausio 8 d. 10:30 val. r. kviečiame į šv. Mišias Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos bažnyčioje
(2745 W. 44th St., Chicago, IL)

dalyvauti Eucharistijos šventime ir pasidalinti išmintingu žodžiu apie kūdikėlį Jėzų „atvyks“ Trys Karaliai iš Tolimųjų Rytų.
Šv. Mišias atnaušaus svečias iš Lietuvos kun. Kęstutis Ralys.
Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

Filisterių skautų sąjungos Čikagos skyriaus kalėdinėje sueigoje, kuri įvyko 2011 m. gruodžio 17 d. Pasaulio lietuvių centre (iš kairės): filisteriai Leopoldas von Braun, Jūratė Variakojienė, Pijus Bielskus, Danguolė Bielskienė, Dalia Urbutienė, Rimantas Griškelis, Jonas Variakojis, Lilė Juzienienė, Leonas Maskaliūnas, Ritonė Rudaitienė, Alvida Rukuižienė, Vilius Dundzila, Rima Sell, Gražina Traškienė, Dalia Jėčienė, Aušrelė Sakalaitė, naujoji skyriaus pirm. dr. Regina Kulienė, Alfredas Kulys, Dalia Povilaitienė ir Kęstutis Jėčius.

Nuotraukoje trūksta sueigoje dalyvavusių FSS centro valdybos pirm. Svajonės Kerelytės, skyriaus v. p. dr. Vilijos Kerelytės ir dr. Aldonos Naudžiuvienės.

Izidos von Braun nuotrauka

Juozas ir Theresa Končiai, „Draugo“ garbės prenumeratoriai, gyvenantys Lemont, IL, pratęsė dar metams laikraščio **garbės prenumeratą**. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote.

Rytas Vygantas, Gytis Vygantas, Jessica Owens, Ellen Katt ir Stellutė.

Nuotrauka iš Vygantų šeimos albumo

2011 metų Padėkos dienos savaitgalį Vygantų šeimoje įvyko didelė šventė. Visa šeima iš įvairiausių pasaulio vietovių – Abu Dhabi, Texas, Florida, California, Chicago – suvažiojo dalyvauti Stellutės Vygantaitės krikštynose. Krikštynos vyko Sacred Heart bažnyčioje, Winnetka, IL.

Ilgametis Vygantų šeimos draugas Deacon Mike McNulty Gyčio ir Jessica dukrytę pakrikštijo Stella Owens Vygantas vardu. Krikšto tėvais buvo Gyčio brolis Rytas Vygantas ir Jessica sesutė Ellen Katt.

Gytis ir Jessica gyvena San Francisco, CA ir sėkmingai dirba finansinės srities darbus. Naująją krikščionę džiaugėsi seneliai Mindaugas ir Austė Vygantai bei Linde ir Jim Katt.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Advokatas VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais
įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747